

RAPPORTER

82/33

**UNDERSØKELSE OM KOPIERING
I SKOLEVERKET
1981/82**

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY

RAPPORTER FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ 82/33

**UNDERSØKELSE OM KOPIERING I SKOLEVERKET
1981/82**

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO — KONGSVINGER 1982

ISBN 82-537-1855-1
ISSN 0332-8422

FORORD

Undersøkelsen om kopiering i skoleverket 1981/82 er gjennomført etter oppdrag fra Kirke- og undervisningsdepartementet (fra 1. januar 1982 Kultur- og vitenskapsdepartementet). Hovedformålet med undersøkelsen har vært å skaffe tallmessig grunnlag for forhandlinger mellom staten og opphavsrettsorganisasjonene om godtgjøring for kopiering av beskyttede verk. Ut over dette gir undersøkelsen en generell oversikt over omfang og fordeling av kopieringsvirksomheten i skoleverket.

Opplegget av undersøkelsen har vært drøftet i en styringsgruppe med representanter for opphavsrettsorganisasjonene, Departementet og Statistisk Sentralbyrå. Arbeidet med undersøkelsen i Statistisk Sentralbyrå har vært ledet av planlegger Arne Faye. Forsker Rolf Aaberge har laget utvalgsplan og beregningsopplegg for undersøkelsen, og har stått for variansberegningene.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 9. desember 1982

Arne Øien

Sverre Hove

INNHold

Side

Tabellregister.....	7
Tekstdel	
1. Innledning.....	9
2. Opplegg og gjennomføring av undersøkelsen	9
2.1. Utvalgsplan og beregningsopplegg.....	9
2.2. Opplegg av datainnsamlingen.....	10
2.3. Gjennomføring av datainnsamlingen	11
2.4. Resultatet av datainnsamlingen	11
2.5. Databearbeiding.....	12
3. Utvalgsvarians og konfidensintervall.....	12
4. Vurdering av kopieringsomfang og -sammensetning.....	14
5. Begreper og kjennemerker.....	15
Tabelldel.....	17
Vedlegg	
1. Utvalgsplan	27
2. Estimeringsmetode	29
3. Individualskjema	33
4. Samleskjema	35
5. Veiledning for utfylling av skjema	37
6. Forenkling i utfylling av skjema	49
7. Rundskriv om kopiering av opphavsrettslig beskyttet verk	51
8. Kopiering i undervisningsvirksomhet. Plakat	53
9. Departementets brev 4. februar 1981 om gjennomføring av undersøkelsen	55
10. Oppslag ved kopieringsmaskin	57
Utkommet i serien Rapporten fra Statistisk Sentralbyrå (RAPP)	58

TABELLREGISTER

	Side
1. Tallet på skoler i alt, skoler i utvalget og beregnede vekttall, etter skoleslag og -størrelse	17
2. Registrert antall originaler, antall kopier, gjennomsnittlig opplag og antall kopieringer, etter skoleslag og -størrelse.....	17
3. Registrert antall originaler, antall kopier og gjennomsnittlig opplag, etter 3-ukers perioder.....	18
4. Registrert antall originaler, antall kopier og gjennomsnittlig opplag, etter kopieringsgrunnlag.....	18
5. Beregnet antall originaler, antall kopier, gjennomsnittlig opplag og antall kopieringer, etter skoleslag og størrelse.....	19
6. Beregnet antall originaler, antall kopier og gjennomsnittlig opplag, etter 3-ukers perioder.....	19
7. Beregnet antall kopier på årsbasis, etter skoleslag og kopieringsgrunnlag...	20
8. Beregnet antall kopier på årsbasis, etter skoleslag og type stoff	21
9. Beregnet antall kopier på årsbasis, etter opprinnelse og kopieringsgrunnlag.....	22
10. Beregnet antall kopier på årsbasis, etter opprinnelse og type stoff	23
11. Beregnet antall kopier på årsbasis, etter bruken av kopiene og kopieringsgrunnlag.....	23
12. Beregnet antall kopier på årsbasis, etter bruken av kopiene og skoleslag og -størrelse.....	24
13. Beregnet antall kopier for forlagsprodusert materiale (kopieringsgrunnlag 01-22), etter type stoff, eksklusive pkt. p Tekst og tegning produsert ved skolen	24
14. Beregnet antall kopier, fratrukket utenlandske verk (post 4, spørsmål 2), etter kopieringsgrunnlag, eksklusive pkt. a Verk av opphavsmann død før 1925, pkt. h Offentlig publikasjon, utredning o.l., pkt. 1.2 Egenprodusert materiale for undervisning, pkt. 1.3 Annet materiale for undervisning og pkt. 1.4 Materiale i forbindelse med administrasjon av skolen	25

1. Innledning

Høsten 1977 gjennomførte Kirke- og undervisningsdepartementet, med bistand fra Statistisk Sentralbyrå, en undersøkelse om skolenes kopieringsvirksomhet¹⁾. Undersøkelsen bygde på summariske oppgaver fra et utvalg på 485 skoler over kopieringsvirksomheten i en 2-ukers periode, 31. oktober-11. november 1977. Innvendingen mot denne undersøkelsen var først og fremst at den bygde bare på en liten del av året, og at beregningen av kopieringsomfanget på årsbasis derfor ble usikker.

Kirke- og undervisningsdepartementet henvendte seg våren 1979 til Statistisk Sentralbyrå med sikte på å få gjennomført en ny kopieringsundersøkelse. Statistisk Sentralbyrå påtok seg å medvirke i undersøkelsen, og planleggingen av spørreskjemaet startet sommeren 1979. Arbeidet ble imidlertid avbrutt fordi avtalen mellom staten og opphavsrettsorganisasjonene om kopiering i skoleverket ikke ble fornyet. Planleggingsarbeidet for undersøkelsen kom i gang igjen høsten 1980.

Arbeidet med gjennomføring av undersøkelsen har vært delt mellom Kirke- og undervisningsdepartementet og Statistisk Sentralbyrå. Departementet har hatt ansvaret for opplæringsvirksomheten for kontaktpersonene ved skolene i utvalget. Departementet har også stått for orientering til den enkelte skole om undersøkelsen, utsending av informasjonsmaterieell og påminnelse til de skoler som skulle delta hver enkelt uke i undersøkelsesperioden. I denne rapporten vil det hovedsakelig bli redegjort for de deler av arbeidet som Statistisk Sentralbyrå har hatt ansvaret for. Som vedlegg er tatt med en del undervisnings- og informasjonsmaterieell utarbeidet av Departementet (vedlegg 7-10).

2. Opplegg og gjennomføring av undersøkelsen

2.1. Utvalgsplan og beregningsopplegg

Undersøkelsen har hatt som siktemål å dekke kopieringsvirksomheten gjennom et helt år innenfor barneskoler, kombinerte barne- og ungdomsskoler, ungdomsskoler, fagskoler, spesialskoler og videregående skoler²⁾.

En rekke praktiske hensyn har virket inn på utformingen av utvalgsplanen. Erfaring fra tidligere undersøkelser tilsa at registreringen burde begrenses til en uke om gangen. Av hensyn til opplæring, orientering og kontakt med skolene var det ønskelig med et relativt begrenset antall skoler i utvalget, men hver skole skulle delta i flere omganger. Ved utarbeidningen av utvalgsplanen ble det også tatt hensyn til kostnadene ved undersøkelsen og belastningen av oppgavegiverne. Statistisk Sentralbyrå fant at et utvalg på 200 skoler skulle gi et godt resultat. Hovedformålet med utvalgsplanen var å gi grunnlag for et godt anslag på det totale omfang av kopieringsvirksomheten, og anslag for fordelingen etter de ulike kjennemerkene i undersøkelsen. Utvalgsplanen tok sikte på å gi forventningsrette estimater for antall kopier og for variansen på antall kopier.

1) Undersøkelse om skolens Kopieringsvirksomhet. Greta Billing og Bjørn Bleskestad. Kirke- og undervisningsdepartementet, Oslo, juni 1978 (stensil). 2) Det er følgende sammenheng mellom skoleslag i kopieringsundersøkelsen og kodelisten som brukes i den offisielle utdanningsstatistikk. (Se f.eks. NOS Utdanningsstatistikk, Oversikt 1. oktober 1979, vedlegg 1):

Barneskoler (21. Barneskoler)

Barne- og ungdomsskoler (22. Kombinerte barne- og ungdomsskoler)

Ungdomsskoler (23. Ungdomsskoler)

Fagskoler (4. Folkehøgskoler, 5. Skoler for helsestell og sosialt arbeid, 6. Fagskoler for landbruket, 7. Videregående skoler ellers)

Spesialskoler (24. Spesialskoler for funksjonshemmede, på barne- og ungdomsskolenivå)

Videregående skoler (3. Skoler under lov om videregående opplæring)

På dette grunnlag kom en fram til en utvalgsstørrelse på 200 skoler. Utgangspunktet for fordelingen av utvalget var en inndeling av alle landets skoler etter skoletype og skolestørrelse (basert på elevtall) i 17 grupper eller strata (se tabell 1). De 200 skolene i utvalget ble så fordelt på strataene med sikte på å få minst mulig utvalgsvarians i det endelige resultat. Det vil si at skoler i strata som en antok hadde stor og varierende kopieringsvirksomhet ble gitt større sannsynlighet for å komme med i utvalget enn skoler i andre strata. Etter at fordelingen var bestemt, ble utvalget av skoler innenfor hvert stratum trukket tilfeldig på grunnlag av navn- og adresseregistre som omfattet alle skoler innenfor vedkommende gruppe.

For å ta hensyn til variasjoner i kopieringsaktiviteten over tid (og ikke bare variasjonen mellom skoler) ble det bestemt at hver skole skulle delta i 7 tilfeldig valgt uker i løpet av undersøkelsesperioden. Undersøkelsesperioden ble fastsatt til perioden fra og med uke nr. 7 i 1981 (9. februar 1981), til og med uke 6 i 1982 (14. februar 1982). De 7 ukene hver enkelt skole skulle delta, ble trukket tilfeldig for hver enkelt skole blant de 53 ukene i undersøkelsesåret, uten hensyn til skoleferie, helge- og høytidsdager m.v.

Utvalget omfattet altså 200 skoler med i alt 1 400 oppgaveuker i løpet av året. For hver uke gjennom hele undersøkelsesåret ville gjennomsnittlig 25 skoler delta i undersøkelsen.

Når en skal beregne totaltall for alle skoler i landet i løpet av hele året, må en ta hensyn til at de utvalgte skoler i hvert stratum bare utgjør en brøkdel av alle skoler, og at hver skole bare deltok i 7 av årets 53 uker. Ved beregning av totaltall må alle observerte tall multipliseres med et forholdstall lik $53/7$ (7,5714), og innenfor hvert stratum med forholdstall lik totalt antall skoler dividert med antall skoler i utvalget for vedkommende stratum. Samlet vekt utgjør produktet av de nevnte forholdstall. Oversikt over vektallene i hvert stratum er gitt i tabell 1.

I vedlegg 1 og 2 til denne rapporten er det gjort detaljert greie for utvalgsplan, beregningsmetode og variansberegninger.

2.2. Opplegg av datainnsamlingen

Før undersøkelsen startet henvendte Kirke- og undervisningsdepartementet seg til hver enkelt skole i utvalget for å få utpekt en kontaktperson som skulle stå for arbeidet med innsamling av dataene og utfylling av skjemaene.

Det var på forhånd klart at kvaliteten av undersøkelsen i betydelig grad ville avhenge av kontaktpersonenes innsats. Alle parter var enige om at det var svært viktig at kontaktpersonene fikk en god opplæring. Kirke- og undervisningsdepartementet gjennomførte våren 1981 en rekke dagskurs for kontaktpersoner i Oslo. Kontaktpersonene ble som regel innkalt til kurs umiddelbart etter at deres skole hadde deltatt i undersøkelsen for første gang. I tillegg til generell orientering om undersøkelsen, ble det under kurset lagt hovedvekt på utfylling av skjema på grunnlag av kopieringsmateriale som deltakerne hadde med seg fra sine skoler.

I undersøkelsesuken skulle alle som foretok kopiering, ta en ekstra kopi av alt som ble kopiert. I tillegg til opplysningene som skal stå på alle kopier - opphavsmannens navn, verkets tittel og kildens tittel - skulle det i undersøkelsesuken også påføres hvor mange kopier som ble tatt, og initialene til den som skulle bruke kopiene.

På grunnlag av ekstrakopiene som ble påført opplysningene som nevnt foran, skulle kontaktpersonen ved hver skole fylle ut et skjema med følgende opplysninger:

- uke nr. (01-53)
- kopiering nr. (fortløpende nr. innenfor uke, 3 siffer)
- kopieringsgrunnlag, kilde (25 alternativer)
- norsk eller utenlandsk opprinnelse (4 alternativer)
- fordeling av kopieringsgrunnlaget etter type stoff (andel av total i 4-deler, 16 ulike typer stoff)
- bruken av kopiene (undervisning, annet)
- tallet på originaler, A-4 format (2 siffer)
- opplag, antall kopier av hver original (3 siffer)
- antall kopier i alt, A-4 format (3 siffer)

Det ble nytted to typer av skjema i undersøkelsen, individualskjema og samleskjema. Individualskjemaet med fullstendig tekst og plass til en kopiering pr. side, ble nytted gjennom hele undersøkelsen. Samleskjemaet med forkortet tekst og plass til 10 kopieringer pr. side, ble tatt i bruk fra sommeren 1981. Det var opp til den enkelte skole å avgjøre hvilken skjematype de ville bruke. Skjemaene er tatt inn som vedlegg 3 og 4.

Veiledning for utfylling av skjemaet, som ble utarbeidet av Kirke- og undervisningsdepartementet i samarbeid med opphavsrettsorganisasjonene, gir en inngående forklaring på hvordan skjemaet skal fylles ut (vedlegg 5).

Fra og med uke 11 1981 ble det gitt instruks om forenkling i utfyllingen av skjema (vedlegg 6), som gikk ut på at all kopiering av egenprodusert materiale og materiale i forbindelse med administrasjon o.l. i tellingsuken kunne regnes som en kopiering, det vil si registreres på ett skjema.

2.3. Gjennomføring av datainnsamlingen

Datainnsamlingen pågikk gjennom et helt år, fra uke 7 i 1981 til og med uke 6 i 1982. Skolene som skulle delta hver enkelt uke, fikk på forhånd tilsendt fra Kirke- og undervisningsdepartementet plakater m.v. for orientering av skolens personale, skjemaer og veiledning for utfyllingen.

Kontaktpersonen ved den enkelte skole hadde ansvaret for at undersøkelsen ble gjort kjent, blant annet gjennom oppslag ved kopieringsmaskinene. Kontaktpersonen utførte også arbeidet med utfylling av skjemaene på grunnlag av ekstrakopiene som ble tatt av all kopiering i undersøkelsesukene. Deretter ble de utfylte skjemaene og ekstrakopiene sendt til Statistisk Sentralbyrå.

I Statistisk Sentralbyrå ble opplysninger om antall kopieringer og andre opplysninger (f.eks. skolefri, feil ved kopieringsmaskin m.v.) notert på lister over de uttrukne skoler for hver undersøkelsesuke. En del åpenbare feil i skjemaene ble rettet. Dette gjaldt særlig skolenr., ukenr. og kopieringsnr.. Noen fullstendig gjennomgåelse og kontroll av skjemaene ble ikke foretatt.

For noen få skoler ble skjemaene gjennomgått i detalj. Inntrykket av denne gjennomgåelsen var at kvaliteten av utfyllingen var bra, og at det ikke forekom systematiske misforståelser og feilføring av skjemaene. Et par skoler hadde sendt inn bare ekstrakopiene, og utfylling av skjemaene ble i disse tilfelle foretatt i Statistisk Sentralbyrå.

Skoler som ikke sendte inn skjema eller melding om at de manglet kopieringsutstyr eller ikke hadde kopiering på grunn av ferie o.l., ble i de aller fleste tilfelle kontaktet gjennom Kirke- og undervisningsdepartementet. Ellers ga både Departementet og Statistisk Sentralbyrå i en lang rekke tilfelle råd og veiledning til kontaktpersonene over telefon.

Skoler som hadde glemt å foreta registrering i den fastsatte undersøkelsesuke henvendte seg i en del tilfelle til Statistisk Sentralbyrå. Undersøkelsesperioden ble for disse skolene flyttet til nærmeste hele uke hvor det var mulig å gjennomføre registreringen.

2.4. Resultatet av datainnsamlingen

Av de 200 skolene, var det 14 som ikke hadde foretatt kopiering i noen av undersøkelsesukene de var tildelt. Årsaken var i de fleste tilfelle at de ikke hadde brukbart kopieringsutstyr. Av skolene som ikke hadde foretatt kopiering var 8 barneskoler, 1 barne- og ungdomsskole, 3 fagskoler og 2 videregående skoler.

For de andre 186 skolene ble det foretatt en gjennomgåelse av de uker skolene ikke hadde sendt inn noen skjemaer. En kom til at skolene i 95 oppgaveuker, eller 7,3 prosent av tallet på mulige uker i alt (1302), sannsynligvis hadde foretatt kopiering, men at skjemaene ikke var blitt sendt inn. I disse tilfellene ble det foretatt dublisering av oppgaver. Dubliseringen førte til en økning i tallet på registrerte kopieringer på 2063 (fra 35212 til 37275).

Av de 1302 ukene de 186 skolene skulle gi oppgaver for, var det - etter dubliseringen - foretatt kopiering i 908 uker eller 70 prosent av tallet på mulige uker. I de andre 394 uker (30 prosent), var det ikke foretatt kopiering på grunn av skoleferie, at kopieringsmaskinen var i ustand, osv.

2.5. Databearbeiding

Dataoverføring av skjemaene ble foretatt i puljer som etter avslutningen av undersøkelsen ble samlet på et hoveddatabånd som inneholdt ca. 37 000 kopieringer. På grunnlag av hoveddatabåndet ble det foretatt dublettkontroll, dvs. kontroll av at det i materialet ikke forekom flere enheter med samme identifikasjonsnr. (skolenr., ukenr. og kopieringsnr.). Videre ble det foretatt utlistering av kjennemerkeverdier som forekom for de ulike kjennemerker i undersøkelsen, og foretatt summarisk oppretting av ikke-gyldige verdier.

I forbindelse med kontroll av materialet ble det oppdaget en del tilfeller av feil utfylling av skjemaet. Et par skoler hadde ført tallet på kopier i alt (spørsmål 7 i skjemaet) i rubrikken for opplag (spørsmål 6). Ved den maskinelle beregningen av antall kopier i alt ville tallet blitt alt for høyt, dersom feilen ikke var blitt rettet. Den sterke veiingen som foretas i forbindelse med beregning av totaltall, gjør at feil i grunnmaterialet slår sterkt ut i resultatene.

Tabellene for undersøkelsen er basert på standardprogrammet SPSS (Statistical Package for the Social Sciences), med innlagte vekter for beregning av totaltall på årsbasis for alle skoler innenfor de skoleslag som omfattes av undersøkelsen.

3. Utvalgsvarians og konfidensintervall

Utvalget bestod av 200 skoler, eller omkring 4 prosent av alle skoler i populasjonen (4552). Videre ble hver skole trukket ut i 7 tilfeldig valgte uker i løpet av undersøkelsesperioden som besto av 53 uker. Den usikkerheten en får fordi resultatene bygges på et utvalg og ikke fullstendig telling, kalles utvalgsvarians. Variansen vil dels skyldes variasjon i kopieringsvirksomheten skolene i mellom, dels variasjon i kopieringsvirksomheten over året. De teoretiske uttrykkene for variansen på beregnet antall kopier for hvert stratum og for kopier i alt, er gitt ved henholdsvis S_i^2 og S^2 i vedlegg 1. Vi har foretatt beregninger av varianser og standardavvik (som er lik kvadratroten av variansen). Resultatene er gitt i tabell a.

For å illustrere usikkerheten kan vi bruke et intervall for å angi nivået på den "sanne verdi" av en beregnet størrelse (den verdien vi ville ha fått om vi hadde foretatt en totaltelling i stedet for en utvalgsundersøkelse). Slike intervall kalles konfidensintervall dersom de er konstruert på en spesiell måte. I denne sammenheng kan vi bruke følgende metode. La a_i være det beregnede antallet kopier for stratum i og la S_i være et anslag for standardavviket til a_i . Konfidensintervallet blir da intervallet med grenser $a_i - 2 S_i$ og $a_i + 2 S_i$. De tilsvarende grensene for konfidensintervallet til det totale antallet kopier (a) blir $a - 2 S$ og $a + 2 S$. Denne metoden vil med omtrent 95 prosent sannsynlighet gi et intervall som inneholder den "sanne verdi". Dersom vi nøyde oss med konfidensnivå på omkring 70 prosent, ville grensene for konfidensintervallet være lik ett standardavvik på begge sider av den beregnede verdi. I tabell b nedenfor gir vi 95 prosent konfidensintervallene for beregnet antall kopier i alt og tilsvarende for strata med 15 eller flere skoler i utvalget.

Tabell a. Varians og standardavvik for beregnet antall kopier i alt for skoleslag og størrelse

Skoleslag og -størrelse	Antall kopier	Varians	Standardavvik
I alt	120822482	7,6841.10 ¹³	8765912
<u>Barneskoler i alt</u>	27385351	1,4665.10 ¹³	3829477
Barneskoler med under 50 elever	2424577	2,7688.10 ¹²	1663970
Barneskoler med 50-199 elever	8147678	6,0484.10 ¹²	2459342
Barneskoler med 200-399 elever	11642299	4,5616.10 ¹²	2135800
Barneskoler med over 400 elever	5170797	1,2861.10 ¹²	1134083
<u>Barne- og ungdomsskoler i alt</u>	17700690	4,0175.10 ¹³	6338365
Kombinerte skoler med under 50 elever ..	23585	0,0545.10 ¹⁰	23345
Kombinerte skoler med 50-199 elever	2144856	0,1833.10 ¹¹	428138
Kombinerte skoler med over 200 elever ..	15532249	40,1560.10 ¹²	6336849
<u>Ungdomsskoler i alt</u>	23722314	9,8060.10 ¹²	3131453
Ungdomsskoler med 50-199 elever	2384567	1,2086.10 ¹²	1099345
Ungdomsskoler med 200-399 elever	10600389	2,9168.10 ¹²	1707870
Ungdomsskoler med over 400 elever	10737358	5,6806.10 ¹²	2383398
<u>Fagskoler i alt</u>	4643201	2,4746.10 ¹²	1573081
Fagskoler med under 100 elever	218293	2,1886.10 ¹⁰	147937
Fagskoler med over 100 elever	4424908	2,4527.10 ¹²	1566099
<u>Spesialskoler i alt</u>	1680366	0,6540.10 ¹²	808703
<u>Videregående skoler i alt</u>	45690560	8,9019.10 ¹²	2983605
Videreg. skoler med under 50 elever	1338321	0,6177.10 ¹²	785935
Videreg. skoler med 50-199 elever	6452697	2,6441.10 ¹²	1626056
Videreg. skoler med 200-399 elever	14999219	2,1316.10 ¹²	1460012
Videreg. skoler med over 400 elever	22900323	3,5085.10 ¹²	1873095

Tabell b. 95 prosent konfidensintervall for beregnet antall kopier i alt, og av antall kopier i stratum med minst 15 skoler i utvalget

Stratum	Nedre grense	Øvre grense
I alt	103290658	138354306
<u>Barneskoler i alt</u>	19726397	35044305
Barneskoler med 200-399 elever	7370699	15913899
Barneskoler med over 400 elever	2902631	7438963
<u>Kombinerte barne- og ungdomsskoler i alt</u>	5023960	30377420
<u>Ungdomsskoler i alt</u>	17459408	29985220
Ungdomsskoler med 200-399 elever	7184649	14016129
Ungdomsskoler med 400 elever	5970562	15504154
<u>Fagskoler i alt</u>	1497039	7789363
<u>Spesialskoler i alt</u>	62960	3297772
<u>Videregående skoler i alt</u>	39723350	51657770
Videreg. skoler med 200-399 elever	12079195	17919243
Videreg. skoler med over 400 elever	19154133	26646513

Tabell b viser at undersøkelsen har gitt relativt presise resultater for alle skoleslag unntatt kombinerte barne- og ungdomsskoler. Forklaringen på dette er at de 5 største kombinerte skolene som deltok i undersøkelsen hadde store variasjoner i kopieringsaktivitet i de 7 undersøkelsesukene og ikke minst at det var betydelige variasjoner i kopieringsaktivitet mellom disse 5 skolene. Den store usikkerheten i anslaget på antall kopier for dette skoleslaget er videre den største enkeltårsaken til usikkerheten for antall kopier i alt. Av tabell b ser vi likevel at presisjonen på anslaget for antall kopier i alt (121 millioner) er tilfredsstillende; undersøkelsesmetoden vil med omtrent 95 prosent sannsynlighet garantere at det korrekte antallet kopier vil ligge mellom 103 millioner og 138 millioner. Vi har da sett bort fra eventuelle feilkilder som kan føre til underrapportering eller eventuelt overrapportering i forbindelse med gjennomføringen av undersøkelsen. Usikkerheten i undersøkelsen er imidlertid ikke større enn en normalt må regne med, og svekker ikke i vesentlig grad brukbarheten av resultatene.

4. Vurdering av kopieringsomfang og -sammensetning

Vi skal nedenfor behandle noen faktorer som er av betydning for kopieringsomfang og -sammensetning.

Registreringsperiodens lengde

Kopieringsundersøkelsen er lagt opp med en registreringsperiode på én sammenhengende uke. Er det grunn til å tro at en lengre registreringsperiode, for eksempel 14 dager, ville gitt et annet resultat med hensyn til kopieringsomfang? På den ene side kan en anta at begynnervanskeligheter kan føre til underregistrering de første dagene av perioden. Dette ble i den aktuelle undersøkelse forsøkt motvirket gjennom god opplæring av kontaktpersonene og informasjon til oppgavegiverne like forut for hver registreringsuke. På den annen side vil en lang registreringsperiode, f.eks. 2 sammenhengende uker eller mer, føre til underregistrering på grunn av uvilje fra oppgavegivernes side.

Erfaringer fra Statistisk Sentralbyrås forbruksundersøkelser viser at både utgiftsbeløp og antall utgiftsposter er utsagnskraftig høyere i 1. registreringsuke, sammenliknet med 2. og senere registreringsuker (SSB, Arbeidsnotater IO 74/39). Forbruksundersøkelsen er en husholdningsundersøkelse basert på dagbokføring av husholdningsutgifter.

Innsamlingsmetoden

Dataene til undersøkelsen ble hentet inn ved at de som foretok kopiering i registreringsuken, skulle ta en ekstra kopi av alt som ble kopiert, og notere kilde, opplag m.v. på ekstrakopiene. Skjemaene ble deretter fylt ut av kontaktpersonen ved skolen og senere sendt Statistisk Sentralbyrå for videre bearbeiding.

Det er få grunner som taler for at tallet på kopieringer skal bli for høyt ved en slik innsamlingsmetode. Det er mer sannsynlig at den som kopierer i noen tilfeller unnlater å ta ekstrakopi, eventuelt utsetter kopieringen til etter at undersøkelsen er avsluttet.

Oppgaver som Departementet har hentet inn i undersøkelsesperioden fra skoler som hadde kopieringsmaskin med telleverk, tyder på at papirforbruket var større i uker uten registrering enn i uker med registrering. For å komme fram til et riktig nivå for totalt kopieringsomfang, synes det derfor rimelig å supplere resultatet fra kopieringsundersøkelsen med data fra telleverksundersøkelser.

Utfylling av skjemaene

Måten skjemaene er fylt ut på, kan ha betydning for fordelingene etter kilde, type stoff, forlagsprodusert/ikke forlagsprodusert materiale, og så videre. På ett punkt ser det ut til at opplegget av skjema og veiledning for utfyllingen har ført til misforståelse.

Etter veiledningen for utfylling av skjemaet, skulle det under kildene 23 Egenprodusert materiale for undervisning og 24 Annet materiale for undervisning ikke forekomme kopier, avskrift eller lignende av forlagsprodusert materiale. En tabulering av resultatene etter kilde og type stoff antydte at det under kildene 23 og 24 også forekom forlagsprodusert stoff.

En nærmere vurdering av 100 tilfeldig valgte skjema med kilde Egenprodusert materiale for undervisning som Statistisk Sentralbyrå foretok, viste at det i materialet forekom forlagsproduserte typer stoff. En kunne imidlertid ikke si noe om omfanget.

Denne feilføringen har neppe påvirket fordelingen etter type stoff (tabell 10) i særlig grad. Som grunnlag, blant annet for fordeling av kopieringsgodtgjøring opphavsrettsorganisasjonene i mellom, har en imidlertid i tabell 13 regnet ut den prosentvise fordeling etter type stoff når kopieringsgrunnlag 23 Egenprodusert materiale for undervisning, 24 Annet materiale for undervisning og 25 Materiale i forbindelse med administrasjon av skolen, er holdt utenfor.

5. Begreper og kjennemerker

Kopiering

Registreringsenheten i undersøkelsen er den enkelte kopiering. Med en kopiering forstås i prinsippet en eller flere sider hentet fra samme kilde eller kopieringsgrunnlag, og som hovedsakelig inneholder samme type stoff. For hver kopiering skulle det fylles ut et skjema.

Registrerte og beregnede tall

Noen av tabellene gjelder registrerte tall, basert på observasjonene i utvalgsundersøkelsen. Disse tallene sier bare noe om fordelingen i grunnmaterialet, de sier ikke noe om alle landets skoler på årsbasis.

De beregnete totaltall er regnet ut på grunnlag av registrerte tall, multiplisert med vektorer som gir totaltall for alle skoler for hele året.

Enhet brukt i tabellene

I tabellene er antall originaler og kopier gitt som hele tall. Tallene er gitt så detaljert for at det skal være mulig å foreta sammentrekning til andre grupperinger enn de som er gitt i tabellene, uten tap av informasjon. Den detaljerte spesifikasjonen må ikke tas som uttrykk for høy nøyaktighetsgrad i tallene.

I det følgende skal vi gi korte kommentarer til kjennemerkene i spørreskjemaet:

Skolenummer

Skolenr. består av fire siffer. Første siffer står for skoletype (1-6), annet siffer angir skolestørrelse innenfor skoletype. De to første sifrene under ett utgjør stratum som er grunnlaget for utvalgsplan og estimeringsopplegg. Tredje og fjerde siffer gir fortløpende nummerering innenfor stratum av skolene som deltok i undersøkelsen.

Ukenummer

Her er oppført ukenummer etter kalenderen for den uke registreringen ble foretatt, med verdiene 07-53 i 1981 og 01-06 i 1982.

Kopiering nummer

Fortløpende nummerering av kopieringene innenfor en bestemt skole og uke.

Kopieringsgrunnlag, kilde

Det er spesifisert i alt 25 ulike kopieringsgrunnlag eller kilder i spørreskjemaet. For hver kopiering skulle det angis én kilde. Dersom kopieringsgrunnlaget besto både av forlagsprodusert materiale og annet materiale skulle det etter veiledningen for utfyllingen, krysses av for en av gruppene under forlagsprodusert materiale. Dersom flere typer forlagsprodusert materiale inngikk i kopieringsgrunnlaget, skulle det krysses av for den type forlagsprodusert materiale som hadde størst andel i kopieringsgrunnlaget.

Opprinnelse

Kjennemerket gir opplysning om originalene er av norsk eller utenlandsk opprinnelse.

Type stoff

Under dette spørsmål skulle oppgis fordelingen av kopieringsgrunnlaget, regnet i 4-deler, etter type stoff (f.eks. dikt, læreboktekster, fagtegnning, fotografi, noter). Alle typer stoff som fantes i kopieringsgrunnlaget skulle angis med minst 1/4, slik at summen i en del tilfelle kunne bli større enn 4/4.

I forbindelse med bearbeidningen av materialet, ble alle andeler (4-deler) for type stoff regnet om til prosenttall, basert på beregnet sum av andeler for hver enkelt kopiering.

Videre ble det for hver kopiering regnet ut med desimaler hvor mange kopier i alt de ulike andeler av type stoff utgjorde. Disse utregningene ble foretatt på grunnlag av beregnet antall kopier i alt og prosentandelen for hver type stoff.

På grunn av manglende opplysninger under type stoff, ble totalt antall kopier beregnet på dette grunnlag ca. 115 millioner,. Tabellene som gjelder type stoff (tabell 8 og 10) er imidlertid basert på totaltallet for undersøkelsen (ca. 121 millioner kopier i alt) og differensen (ca. 6 millioner kopier) er ført opp under uoppgitt type stoff.

Bruken av kopiene

Det er her skilt mellom:

1. Bruk til undervisning (medregnet veiledning av lærere) og fritidsaktiviteter i skolens regi, og
2. Annet bruk

"Annet bruk omfatter kopier som ikke skulle nyttes til vanlig undervisnings- eller fritidsaktiviteter i skolens regi, f.eks. generelle orienteringer til foreldre eller lærere, kopier til privat bruk og kopier til bruk utenom skolen overhodet.

Tallet på originaler

Antall originaler er regnet etter A-4 format. Større formater er regnet om til A-4 sider. Kopieringsgrunnlag som bestod av flere publikasjonssider, for eksempel kvartformat eller nedfotograferte sider, skulle regnes som like mange originaler. Dersom kopieringsgrunnlaget bestod av en sammenklipping fra flere publikasjonssider, og disse tilsammen ikke utgjorde mer enn en enkel side, skulle dette regnes som en original.

Opplag, antall kopier av hver original

Opplysningene bygger på det opplaget som ble påført av den som utførte kopieringen, eksklusive den ekstra kopi som ble tatt av hensyn til undersøkelsen.

Antall kopier i alt

På skjemaet var det oppgitt antall kopier totalt, inklusive ekstrakopiene for undersøkelsen. Dette begrepet ble valgt for at skolene skulle kunne kontrollere at summen for skjemaene i undersøkelsen var i samsvar med totalt papirforbruk i perioden, for eksempel registrert gjennom eventuelt teller- verk på kopieringsmaskinen.

Resultatene av undersøkelsen bygger på antall kopier i alt beregnet som tallet på originaler (spørsmål 5 i skjemaet), multiplisert med opplag (spørsmål 6).

Tabell 1. Tallet på skoler i alt, skoler i utvalget og beregnede vekttall, etter skoleslag og -størrelse

Stratum nr.	Skoleslag og -størrelse	Skoler i alt	Skoler i utvalget	Forholds-tall	Samlet vekt
		(1)	(2)	(3)=(1):(2)	(4)=(3)x53/7
	<u>Skoler i alt</u>	4552	200		
1	<u>Barneskoler i alt</u>	2465	50		
11	Barneskoler med under 50 elever	934	7	133,4286	1010,2451
12	Barneskoler med 50-199 elever	874	8	109,2500	827,1786
13	Barneskoler med 200-399 elever	495	20	24,7500	187,3929
14	Barneskoler med over 400 elever	162	15	10,8000	81,7714
2	<u>Barne- og ungdomsskoler i alt</u>	571	10		
21	Kombinerte skoler med under 50 elever	89	2	44,5000	336,9286
22	Kombinerte skoler med 50-199 elever	258	3	86,0000	651,1429
23	Kombinerte skoler med over 200 elever	224	5	44,8000	339,2000
3	<u>Ungdomsskoler i alt</u>	465	40		
31	Ungdomsskoler med 50-199 elever	95	5	19,0000	143,8571
32	Ungdomsskoler med 200-399 elever	243	20	12,1500	91,9929
33	Ungdomsskoler med over 400 elever	127	15	8,4667	64,1050
4	<u>Fagskoler i alt</u>	336	15		
41	Fagskoler med under 100 elever	246	5	49,2000	372,5143
42	Fagskoler med over 100 elever	90	10	9,0000	68,1429
51	<u>Spesialskoler i alt</u>	97	5	19,4000	146,8857
6	<u>Videregående skoler i alt</u>	618	80		
61	Videreg. skoler med under 50 elever	150	5	30,0000	227,1429
62	Videreg. skoler med 50-199 elever	178	10	17,8000	134,7714
63	Videreg. skoler med 200-399 elever	151	30	5,0333	38,1093
64	Videreg. skoler med over 400 elever	139	35	3,9714	30,0692

Tabell 2. Registrert antall originaler, antall kopier, gjennomsnittlig opplag og antall kopieringer, etter skoleslag og -størrelse

Skoleslag og -størrelse	Antall originaler	Antall kopier	Gjennomsn. opplag	Antall kopieringer
I alt	113009	1771984	15,7	37275
<u>Barneskoler i alt</u>	6589	137613	20,9	3479
Barneskoler med under 50 elever	196	2400	12,2	106
Barneskoler med 50-199 elever	569	9850	17,3	258
Barneskoler med 200-399 elever	2808	62128	22,1	1419
Barneskoler med over 400 elever	3016	63235	21,0	1696
<u>Barne- og ungdomsskoler i alt</u>	2460	49155	20,0	1139
Kombinerte skoler med under 50 elever	42	70	1,7	37
Kombinerte skoler med 50-199 elever	267	3294	12,3	191
Kombinerte skoler med over 200 elever	2151	45791	21,3	911
<u>Ungdomsskoler i alt</u>	12893	299306	23,2	5850
Ungdomsskoler med 50-199 elever	665	16576	24,9	277
Ungdomsskoler med 200-399 elever	5590	115231	20,6	2620
Ungdomsskoler med over 400 elever	6638	167499	25,2	2953
<u>Fagskoler i alt</u>	5772	65522	11,4	1383
Fagskoler med under 100 elever	89	586	6,6	53
Fagskoler med over 100 elever	5683	64936	11,4	1330
<u>Spesialskoler i alt</u>	2219	11440	5,2	757
<u>Videregående skoler i alt</u>	83076	1208948	14,6	24667
Videreg. skoler med under 50 elever	623	5892	9,5	134
Videreg. skoler med 50-199 elever	4596	47879	10,4	1573
Videreg. skoler med 200-399 elever	31332	393586	12,6	9310
Videreg. skoler med over 400 elever	46525	761591	16,4	13650

Tabell 3. Registrert antall originaler, antall kopier og gjennomsnittlig opplag, etter 3-ukers perioder

3-ukersperioder	Antall originaler	Antall kopier	Gjennomsnittlig opplag
I alt	113009	1771984	15,7
<u>Vårsemesteret</u>	52742	812376	15,4
Ukenr. 1-3, 04.01.82-24.01.82	7476	117154	15,7
Ukenr. 4-6, 25.01.82-14.02.82	9184	143695	15,6
Ukenr. 7-9, 09.02.81-03.01.81	7039	109275	15,5
Ukenr. 10-12, 02.03.81-22.03.81	5401	92703	17,2
Ukenr. 13-15, 23.03.81-12.04.81	10072	135120	13,4
Ukenr. 16-19, 13.04.81-10.05.81 ¹⁾	5278	85766	16,2
Ukenr. 20-22, 11.05.81-31.05.81	5107	88185	17,3
Ukenr. 23-25, 01.06.81-21.06.81	3185	40478	12,7
<u>Sommerferien</u>	4474	53708	12,0
Ukenr. 26-29, 22.06.81-19.07.81	2609	25392	9,7
Ukenr. 30-33, 20.07.81-16.08.81	1865	28316	15,2
<u>Høstsemesteret</u>	55793	905900	16,2
Ukenr. 34-36, 17.08.81-06.09.81	5193	96799	18,6
Ukenr. 37-39, 07.09.81-27.09.81	10903	156527	14,4
Ukenr. 40-42, 28.09.81-18.10.81	11251	155687	13,8
Ukenr. 43-45, 19.10.81-08.11.81	9779	171227	17,5
Ukenr. 46-48, 09.11.81-29.11.81	10456	193512	18,5
Ukenr. 49-53, 30.11.81-03.01.82 ²⁾	8211	132148	16,1

1) 4. uker, medregnet påske

2) 5. uker, medregnet jul og nyttår

Tabell 4. Registrert antall originaler, antall kopier og gjennomsnittlig opplag, etter kopieringsgrunnlag

Kopieringsgrunnlag	Antall originaler	Antall kopier	Gjennomsnittlig opplag
I alt	113009	1771984	15,7
01. Verk av opphavsmann død for 1925	219	6056	27,7
02. Drama, skuespill - originalverk	89	1901	21,4
03. Drama, skuespill - samleverk	121	4102	33,9
04. Diktsamling - originalverk	361	7117	19,7
05. Diktsamling - samleverk	314	7970	25,4
06. Roman, novellesamling, samling kortprosa-originalverk	489	9578	19,6
07. Roman, novellesamling, samling kortprosa-samleverk	631	16427	26,0
08. Barne-, ungdomslitteratur-originalverk	40	481	12,0
09. Barne-, ungdomslitteratur-samleverk	33	563	17,1
10. Noter, notesamling, notebok	1070	8692	8,1
11. Sangbok, visebok	790	15661	19,8
12. Læreverk (grunnbok, oppgavesamling, lærervegledning)	15282	250364	16,4
13. Arbeidshefte	2804	45871	16,4
14. Fagbok beregnet på annet enn undervisning i skole; saklitteratur (reportasjer, biografier, reiseskildringer, memoarer o.l.)	2703	28690	10,6
15. Oppslagsbok, leksikon	1219	12170	10,0
16. Avis	1874	36338	19,4
17. Ukeblad, månedsblad, tegneserieblad	837	13241	15,8
18. Tidsskrift med litterært, kunstnerisk eller allmennkulturelt innhold	869	10405	12,0
19. Fagpresse, blad for fag, yrke, næring og interesseområde	2090	21306	10,2
20. Andre tidsskrifter	292	5327	18,2
21. Offentlig publikasjon, utredning o.l.	2407	24080	10,0
22. Annet forlagsprodusert materiale (prospektkort, kart, brosjyrer, kataloger m.v.)	1502	20831	13,9
23. Egenprodusert materiale for undervisning	26025	534354	20,5
24. Annet materiale for undervisning (f.eks. produsert av kolleger, elever, skolens vegledningstjeneste, eksamensoppgaver fra CSR og RVO o.l.)	12168	250764	20,6
25. Materiale i forbindelse med administrasjon av skolen (f.eks. brev til foreldre) og alle andre kilder som ikke er nevnt ovenfor	37494	421795	11,2
Uoppgitt kopieringsgrunnlag	1286	17900	13,9

Tabell 5. Beregnet antall originaler, antall kopier, gjennomsnittlig opplag og antall kopieringer, etter skoleslag og -størrelse

Skoleslag og -størrelse	Antall originaler	Antall kopier	Gjennomsnittlig opplag	Beregnet antall kopieringer
I alt	7494795	120822482	16,1	2870342
<u>Barneskoler i alt</u>	1441489	27385351	19,0	725090
Barneskoler med under 50 elever	198007	2424577	12,2	107085
Barneskoler med 50-199 elever	470663	8147678	17,3	213411
Barneskoler med 200-399 elever	526197	11642299	22,1	265910
Barneskoler med over 400 elever	246622	5170797	21,0	138684
<u>Barne- og ungdomsskoler i alt</u>	917621	17700690	19,3	445844
Kombinererte skoler med under 50 elever	14151	23585	1,7	12466
Kombinererte skoler med 50-199 elever	173854	2144856	12,3	124368
Kombinererte skoler med over 200 elever	729616	15532249	21,3	309010
<u>Ungdomsskoler i alt</u>	1035425	23722314	22,9	470167
Ungdomsskoler med 50-199 elever	95665	2384567	24,9	39848
Ungdomsskoler med 200-399 elever	514238	10600389	20,6	241020
Ungdomsskoler med over 400 elever	425522	10737358	25,2	189299
<u>Fagskoler i alt</u>	420408	4643201	11,0	110373
Fagskoler med under 100 elever	33154	218293	6,6	19743
Fagskoler med over 100 elever	387254	4424908	11,4	90630
<u>Spesialskoler i alt</u>	325938	1680366	5,2	111192
<u>Videregående skoler i alt</u>	3353914	45690560	13,6	1007676
Videreg. skoler med under 50 elever	141509	1338321	9,5	30437
Videreg. skoler med 50-199 elever	619407	6452697	10,4	211995
Videreg. skoler med 200-399 elever	1194035	14999219	12,6	354798
Videreg. skoler med over 400 elever	1398963	22900323	16,4	410446

Tabell 6. Beregnet antall originaler, antall kopier og gjennomsnittlig opplag, etter 3-ukers perioder

3-ukersperioder	Antall originaler	Antall kopier	Gjennomsnittlig opplag
I alt	7494797	120822484	16,1
<u>Vårsemesteret</u>	3174933	48137586	15,2
Ukenr. 1-3, 04.01.82-24.01.82	629762	9402457	14,9
Ukenr. 4-6, 25.01.82-14.02.82	823793	11708881	14,2
Ukenr. 7-9, 09.02.81-01.03.81	333742	4492831	13,5
Ukenr. 10-12, 02.03.81-22.03.81	201353	3409606	16,9
Ukenr. 13-15, 23.03.81-12.04.81	371404	5033969	13,6
Ukenr. 16-19, 13.04.81-10.05.81 ¹⁾	339095	5716226	16,9
Ukenr. 20-22, 11.05.81-31.05.81	273202	4956860	18,1
Ukenr. 23-25, 01.06.81-21.06.81	202582	3416756	16,9
<u>Sommerferien</u>	234964	3268798	13,9
Ukenr. 26-29, 22.06.81-19.07.81	125974	1562497	12,4
Ukenr. 30-33, 20.07.81-16.08.81	108990	1706301	15,7
<u>Høstsemesteret</u>	4084900	69416100	17,0
Ukenr. 34-36, 17.08.81-06.09.81	323049	6587391	20,4
Ukenr. 37-39, 07.09.81-27.09.81	838713	12313968	14,7
Ukenr. 40-42, 28.09.81-18.10.81	822303	11372478	13,8
Ukenr. 43-45, 19.10.81-08.11.81	678753	11133809	16,4
Ukenr. 46-48, 09.11.81-29.11.81	688736	14775656	21,5
Ukenr. 49-53, 30.11.81-03.01.82 ²⁾	733346	13232798	18,0

1) 4 uker, inklusive påske

2) 5 uker, inklusive jul og nyttår

Tabell 7. Beregnet antall kopier på årsbasis, etter skoleslag og kopieringsgrunnlag

Kopieringsgrunnlag	I alt	Barne- skoler	Barne- og ungdoms- skoler	Ungdoms- skoler	Fag- skoler	Spesial- skoler	Videre- gående- skoler
I alt	120822482	27385350	17700691	23722314	4643199	1680367	45690561
Verk av opphavsmann død før 1925	672864	320692	167061	71882	1158	-	112071
Drama, skuespill - originalverk	172330	64064	66144	1249	-	-	40873
Drama, skuespill - samleverk	273119	13165	-	11894	239521	-	8539
Diktsamling - originalverk	460495	139226	35616	20324	87972	-	177357
Diktsamling - samleverk	355060	20306	27475	18088	-	4407	284784
Roman, novelle - originalverk	674199	-	307175	127715	14105	-	225204
Roman, novelle - samleverk	685474	-	15264	191881	1090	-	477239
Barne- og ungdomslitteratur-originalverk	31270	13595	-	5614	-	881	11180
Barne- og ungdomslitteratur-samleverk	75069	164	22387	48187	273	-	4058
Noter, notesamling, notebok	794718	367853	161225	83725	6678	588	174649
Sangbok, visebok	1931522	975951	403189	263527	7768	42597	238490
Læreverk	16250653	3025082	2551736	3126364	353456	124852	7069163
Arbeidshefte	4823417	1095593	1465169	1330088	2385	165686	764496
Fagbok, saklitteratur	1668124	162672	312728	257715	33254	28202	873553
Oppslagsbok, leksikon	670749	68626	26116	143751	16627	-	415629
Avis	1581765	10327	160102	354028	23609	4113	1029586
Ukeblad, månedsblad	769261	123601	164511	97525	750	-	382874
Tidsskrift for litteratur, kunst	512299	51365	26457	47763	52025	5288	329401
Fagpresse	1143281	16133	106660	104733	213218	16010	686527
Andre tidsskrifter	265185	13492	4410	107954	204	2938	136187
Offentlige publikasjoner	2101180	706246	199514	283060	26816	21299	864245
Annet forlagsprodusert materiale	1473390	307639	264566	293193	101210	16451	490331
Egenprodusert materiale for undervisning	36954933	8577308	6573629	7267668	1221502	294945	13019881
Annet materiale for undervisning (prod. av kolleger, elever, vegledningstjeneste o.l.)	16782492	4174383	1502354	3752440	1034836	70505	6247974
Materiale i forbindelse med administrasjon av skolen, og alle andre kilder ikke nevnt ovenfor	28345601	6914203	2706081	5500427	1137622	862510	11224758
Uoppgitt kopieringsgrunnlag	1354032	223664	431122	211519	67120	19095	401512

Tabell 8. Beregnet antall kopier på årsbasis, etter skoleslag og type stoff

Type stoff	I alt	Barne- skoler	Barne- og ungdoms- skoler	Ungdoms- skoler	Fag- skoler	Spesial- skoler	Videre- gående- skoler
I alt	120822482	27385350	17700691	23722314	4643199	1680367	45690561
a. Drama, skuespill	262113	65628	75844	23048	1186	734	95673
b. Dikt	2414034	902053	384725	367823	12310	44212	702911
c. Skjønnlitterær prosa	1695364	10339	379555	354905	15986	477	934102
d. Læreboktekster, fagbok- tekster, oppgavetekster	23398391	3828629	4020353	5383017	371292	124522	9670578
e. Lederartikler, nyhets- kommentarer, nyheter, reportasjer	1283242	53336	233878	153749	43945	9033	789301
f. Kronikker, andre artikler, annet stoff	2396752	70794	45846	313048	94229	36575	1836260
g. Anmeldelser (av billed- kunst, litteratur, film, teater)	53672	11820	-	5290	4944	2203	29415
h. Brosjyrer, annonser og annet	1026187	171528	78435	169801	38098	3525	564800
i. Billedkunst (fotografi av maleri, grafikk, teg- ning, skulpturer)	358029	89808	39854	109600	-	2644	116123
j. Tegnete og malte illustra- sjoner av ikke teknisk karakter	3737268	1136888	782427	778067	12376	157716	869794
k. Kunsthåndverk	66865	19656	20352	5769	-	5581	15507
l. Fagtegninger (tekniske tegninger, grafiske fram- stillinger, kart, skjema- tiske tegninger, saksopp- lysende tegninger)	4860045	1163592	798793	888550	179636	5068	1824406
m. Fotografi	703278	105239	35072	185501	14151	955	362360
n. Noter	1462768	780315	248609	184558	7833	13587	227866
o. Tabell (tallmessig fram- stilling)	1852054	313039	298728	525679	36938	19425	658245
p. Tekst og tegning prod. ved skolen og all annen tekst som ikke er nevnt ovenfor	69125500	17492444	10030059	13008995	3184001	1235453	24174548
Uoppgitt type stoff	6126920	1170242	228161	1264914	626274	18657	2818672

Tabell 9. Beregnet antall kopier på årsbasis, etter opprinnelse og kopieringsgrunnlag

Kopieringsgrunnlag	I alt	Av dette: Med norsk opprinnelse eller bearb. (1-3)	Opprinnelse				
			1.Norsk	2.Utenlandsk bearb. av norsk opp- havsmann	3.Uten- landsk over- satt til norsk	4.Uten- landsk	5.Uopp- gitt
I alt	120822480	107343075	104725039	1669714	948322	3095149	10384256
Verk av opphavsmann død før 1925	672864	510881	205268	230779	74834	94019	67964
Drama, skuespill - origi- nalverk	172330	164913	134956	128	29829	7253	164
Drama, skuespill - samleverk	273119	273119	260840	5533	6746	-	-
Diktsamling - original- verk	460495	402689	387989	9769	4931	20240	37566
Diktsamling - samleverk	355060	310619	297365	3082	10172	30601	13840
Roman, novelle - original- verk	674199	589892	322585	2129	265178	84307	-
Roman, novelle - samle- verk	685474	637508	483892	135503	18113	44522	3444
Barne-ungd.lit. - origi- nalverk	31270	16591	6629	7938	2024	14679	-
Barne-ungd.lit. - samle- verk	75069	75069	75069	-	-	-	-
Noter, notesamling, note- bok	794718	465281	373173	90037	2071	314140	15297
Sangbok, visebok	1931523	1714407	1536862	147855	29690	187221	29895
Lærebok	16250653	15244095	14523395	543540	177160	706617	299941
Arbeidshefte	4823417	4554403	4387848	123062	43493	228935	40079
Fagbok, saklitteratur	1668124	1416156	1265181	90634	60341	227551	24417
Oppslagsbok, leksikon	670749	568955	515348	13603	40004	100803	991
Avis	1581764	1361695	1290457	38749	32489	127149	92920
Ukeblad, månedsblad	769260	559536	539405	7473	12658	208200	1524
Tidsskrift for litteratur, kunst	512299	432495	420258	10965	1272	78374	1430
Fagpresse	1143281	877282	851395	18087	7800	184624	81375
Andre tidsskrifter	265185	190371	185237	5134	-	47503	27311
Offentlige publikasjoner	2101179	2025320	2008504	11989	4827	12863	62996
Annet forlagsprod. mat.	1473390	1303436	1272489	18144	12803	135076	34878
Egenprodusert mat. for undervisning	36954933	33128687	33029153	99105	429	115272	3710974
Annet mat. for under- visning (kolleger, elever, vegledningstj. o.l.)	16782492	13053944	12986556	47808	19580	56015	3672533
Materiale i forbindelse med adm. av skolen og alle andre kilder ikke nevnt ovenfor	28345601	26476055	26469612	6443	-	29235	1840311
Uoppgitt grunnlag/kilde	1354032	989676	895573	2225	91878	39950	324406

Tabell 10. Beregnet antall kopier på årsbasis, etter opprinnelse og type stoff

Type stoff	I alt	Av dette: Med norsk opprinnelse eller bearb. (1-3)	Opprinnelse				
			1.Norsk	2.Uten- landsk bearb. av norsk opp- havsmann	3.Uten- landsk over- satt til norsk	4.Uten- landsk	5.Uopp- gitt
I alt	120822480	107343075	104725039	1669714	948322	3095149	10384256
Drama, skuespill	262113	255014	175924	11975	67115	6043	1056
Dikt	2414034	2116536	1860121	111923	144492	241618	55880
Skjønnlitterær prosa	1695364	1517088	1066805	156707	293576	161025	17251
Læreboktekster o.l.	23398391	21898911	20954196	766502	178213	785770	713710
Lederartikler, nyheter o.l.	1283242	1158764	1116817	23135	18812	67093	57385
Kronikker, annet stoff	2396751	1945987	1856651	28948	60388	353386	97378
Anmeldelser	53672	43404	43314	-	90	4991	5277
Brosjyrer, annonser	1026187	902922	898297	2743	1882	55026	68239
Billedkunst	358029	311314	244926	51344	15044	24496	22219
Tegnede og malte illustr. Kunsthåndverk	3737268	3444646	3288212	109094	47340	205234	87388
Fagtegninger	66865	52163	51782	381	-	14186	516
Fotografi	4860045	4303927	4169759	61221	72947	320682	235436
Noter	703278	595189	569418	10233	15538	98013	10076
Tabell	1462768	1050688	884100	157367	9221	377075	35005
Produsert ved skolen, annet	1852054	1719114	1702741	8133	8240	50695	82245
Uoppgitt type stoff	69125500	61925008	61773749	141934	9325	222100	6978392
	6126919	4102400	4068227	28074	6099	107716	1916803

Tabell 11. Bereget antall kopier på årsbasis, etter bruken av kopiene og kopieringsgrunnlag

Kopieringsgrunnlag	I alt	Bruk av kopiene		
		Undervisning og fritids- aktiviteter i skolens regi	Annet bruk	Uoppgitt
I alt	120822480	91530913	23013439	6278128
Verk av opphavsmann død før 1925	672864	655306	17558	-
Drama, skuespill - originalverk	172329	172209	120	-
Drama, skuespill - samleverk	273119	273119	-	-
Diktsamling - originalverk	460494	337773	85603	37118
Diktsamling - samleverk	355060	349802	1125	4133
Roman, novelle - originalverk	674199	637910	23209	13080
Roman, novelle - samleverk	685473	680080	-	5393
Barne-ungd.lit. - originalverk	31270	31206	64	-
Barne-ungd.lit. - samlverk	75069	75069	-	-
Noter, notesamling, notebok	794718	656740	133413	4565
Sangbok, visebok	1931523	1757742	55803	117978
Lærebok	16250653	16043664	36322	170667
Arbeidshefte	4823417	4807399	1301	14717
Fagbok, saklitteratur	1668124	1531181	97325	39618
Oppslagsbok, leksikon	670750	601771	12557	56422
Avis	1581764	1494721	31315	55728
Ukeblad, månedsblad	769261	754519	10622	4120
Tidsskrift for litteratur, kunst	512299	503811	3373	5115
Fagpresse	1143280	1057040	69430	16810
Andre tidsskrifter	265185	232919	32206	60
Offentlige publikasjoner	2101180	1639937	456523	4720
Annet forlagsprod. mat.	1473390	1180143	276377	16870
Egenprodusert materiale for undervisning	36954933	32546999	459916	3948018
Annet materiale for undervisning (kolleger, elever, vegledningstj. o.l.)	16782492	15914975	708895	158622
Materiale i forbindelse med adm. av skolen, og alle andre kilder ikke nevnt ovenfor	28345601	6618002	20264411	1463188
Uoppgitt grunnlag/kilde	1354033	976876	235971	141186

Tabell 12. Beregnet antall kopier på årsbasis, etter bruken av kopiene og skoleslag og -størrelse

Skoleslag og -størrelse	Bruk av kopiene			
	I alt	Undervisning og fritids- aktiviteter i skolens regi	Annet bruk	Uoppgitt
I alt	120822480	91530914	23013439	6278127
Barneskoler, under 50 elever	2424577	1526473	846582	51522
Barneskoler, 50-199 elever	8147678	5905205	1937245	305228
Barneskoler, 200-399 elever	11642299	8934108	2624614	83577
Barneskoler, over 400 elever	5170797	4001470	1085103	84224
Komb. skole, under 50 elever	23585	23248	337	-
Komb. skole, 50-199 elever	2144856	1513901	597747	33208
Komb. skole, over 200 elever	15532249	11078570	1173967	3279712
Ungdomsskole, 50-199 elever	2384567	1988818	317635	78114
Ungdomsskole, 200-399 elever	10600389	8006660	2276815	316914
Ungdomsskole, over 400 elever	10737358	9128091	1461507	147760
Fagskole, under 100 elever	218292	64817	45819	107656
Fagskole, over 100 elever	4424908	3601882	682993	140033
Spesialskoler	1680366	868385	799790	12191
Videreg. skoler, under 50 elever	1338320	689149	637587	11584
Videreg. skoler, 50-199 elever	6452696	5225877	1125876	100943
Videreg. skoler, 200-399 elever	14999219	10325821	3926726	746672
Videreg. skoler, over 400 elever	22900324	18648439	3473096	778789

Tabell 13. Beregnet antall kopier for forlagsprodusert materiale (kopieringsgrunnlag 01-22), etter type stoff, eksklusive pkt. p Tekst og tegning produsert ved skolen. Absolutte tall og prosent

Type stoff	Antall kopier	Prosent
I alt	34339566	100,000
a. Drama, skuespill	237123	0,691
b. Dikt	2208994	6,433
c. Skjønnlitterær prosa	1604864	4,673
d. Læreboktekster, fagboktekster, oppgavetekster	16951273	49,364
e. Lederartikler, nyhetskommentar, nyheter, reportasjer	970658	2,827
f. Kronikker, andre artikler, annet stoff	2094065	6,098
g. Anmeldelser (av billedkunst, litteratur, film, teater)	48455	0,141
h. Brosjyrer, annonser og annet	792802	2,309
i. Billedkunst (fotografi av maleri, grafikk, tegning, skulptur)	308057	0,897
j. Tegnete og malte illustrasjoner av ikke teknisk karakter	2669679	7,774
k. Kunsthåndverk	38881	0,113
l. Fagtegninger	3639746	10,599
m. Fotografi	613493	1,787
n. Noter	1353722	3,942
o. Tabell (tallmessig framstilling)	807754	2,352

Tabell 14. Beregnet antall kopier, fratrukket utenlandske verk (post 4, spørsmål 2), etter kopieringsgrunnlag, eksklusive pkt. a Verk av opphavsmann død før 1925, pkt. h Offentlig publikasjon, utredning o.l., pkt. 1.2 Egenprodusert materiale for undervisning, pkt. 1.3 Annet materiale for undervisning og pkt. 1.4 Materiale i forbindelse med administrasjon av skolen. Absolutte tall og prosent

Kopieringsgrunnlag	Antall kopier	Prosent
I alt	31863584	100,000
Drama, skuespill - originalverk	165077	0,518
Drama, skuespill - samleverk	273119	0,857
Diktsamling - originalverk	440255	1,382
Diktsamling - samleverk	324459	1,018
Roman, novelle - originalverk	589892	1,851
Roman, novelle - samleverk	640952	2,012
Barne- og ungd.litt. - originalverk	16591	0,052
Barne- og ungd.litt. - samleverk	75069	0,236
Noter, notesamling, notebok	480578	1,508
Sangbok, visebok	1744302	5,474
Lærebok	15544036	48,783
Arbeidshefte	4594482	14,419
Fagbok, saklitteratur	1440573	4,521
Oppslagsbok, leksikon	569946	1,789
Avis	1454615	4,565
Ukeblad, månedsblad	561060	1,761
Tidsskrift for litteratur, kunst	433925	1,362
Fagpresse	958657	3,009
Andre tidsskrifter	217682	0,683
Annet forlagsprodusert materiale	1338314	4,200

UTVALSPLAN FOR UNDERSØKING OM KOPIERING I SKOLEVERKET

1. Innleiing

Hovudføremålet med undersøkinga er å gi tal for omfanget av den kopieringa ved skolane som det skal betalast vederlag for. Dessutan bør resultatet av undersøkinga gi eit rimeleg grunnlag for å fastsetje fordelinga etter kopieringsart. Etter avtale mellom staten og opphavsrettsorganisasjonane skal undersøkinga omfatte grunnskolor, dei vidaregåande skolane, ulike fagskolar og vaksenopplæringsinstitusjonane. Undersøkinga skal utførast i 1981 som ei utvalsundersøking.

Kvaliteten på undersøkinga vil vere avhengig av kor gode oppgåver vi får frå dei enkelte oppgåvegivarane. Det er difor vedteke å nytte representantar frå administrasjonsavdelingane ved skolane som teljarar i undersøkinga. Med eit utval på 200 skolar, vil Kyrkje- og undervisningsdepartementet vere i stand til å gi naudsynleg opplæring av teljarane og vidare følgje opp med råd i undersøkingperioden. Vi oppnår difor å redusere omfanget av målefeil. Dette er eit viktig moment sidan vi ikkje har metodar til å vurdere den effekten slike feil har på kvaliteten av estimata i undersøkinga. Eit slikt opplegg vil dessutan redusere fråfallet.

2. Utvalsplaner

Alle utvalsundersøkingar må ha ein basis i eit register. Det ideelle ville ha vore å nytte eit register over skolar med kopieringsutstyr. Sidan dette ikkje finst, må vi nøye oss med dei eksisterande skoleregistra.

2.1 Stratifisering

I staden for å trekke eit enkelt tilfeldig utval på 200 skolar, skal vi gruppere (stratifisere) etter skoletype og skolestorleik og deretter trekke enkle tilfeldige utval innafor kvart stratum. På denne måten oppnår vi å gjere estimata mindre usikre utan å auke utvalsstorleiken.

Vi vil operere med 6 skoleslag; barneskolar, kombinerte barne- og ungdomsskolar, ungdomsskolar, vidaregåande skolar, spesialskolar og fagskolar. Vaksenopplæringsorganisasjonane må handsamast særskilt. Innafor kvart av dei fem skoleslaga har vi delt skolane inn i grupper etter talet på elevar. Som vi skal sjå seinare, vil valet av grupper gi opphav til 17 strata. Vi ser da bort i frå vaksenopplæringsorganisasjonane.

Dei 200 utvalsskolane er fordelte på strataene etter vurderingar som tek sikte på å få minst mogleg utvalsvarians på det endelege resultatet.

Resultatet frå kopieringsundersøkinga i 1977 saman med annan informasjon gir ymt om aukande kopieringsaktivitet med aukande elevtal og dessutan at kopieringsutstyr er bedre tilgjengeleg i den vidaregåande skolen enn i grunnskolen. Dette gjer det mogleg å ordne dei 20 strataene etter kopieringsaktivitet. Vi trekker no relativt fleire skolar frå strata med stor kopieringsaktivitet.

Vi skal trekke utvalet slik at vi kan vente å få følgjande tal på skolar med kopieringsutstyr innafor dei enkelte strata:

Skoleslag	Storleik (talet på elevar)				I alt
	Mindre enn 50	50-199	200-399	Over 400	
Barneskolar	7	8	20	15	50
Ungdomsskolar	-	5	20	15	40
Vidaregåande skolar ...	5	10	30	35	80
Komb. barne og ungdoms- skolar	2	3	5		10
Fagskolar	5		10		15
Spesialskolar	5				5
I alt					200

Ettersom ikkje alle skolane har brukbart kopieringsutstyr (null kopieringsaktivitet) kan det bli naudsynleg å trekke fleire skolar enn tabellen viser for å sikre oss tilstrekkeleg mange skolar med kopieringsutstyr (ca.200).

Dersom f.eks. halvdel av gruppa "barneskolar med mindre enn 50 elevar" nyttar kopieringsutstyr, må vi trekke 14 skolar frå dette stratumet. Men sidan vi ikkje har presise kunnskapar om kor stor del av skolane i dei ulike strata som nyttar kopiar av ulike slag i undervisninga, må vi rekne med å justere utvala for nokre av strataene på etterhånd. Alle dei uttrekte skolane med mindre enn 200 elevar vil difor bli kontakta i god tid før sjølve undersøkinga tek til, slik at vi kan få avklara kor mange av dei som nyttar kopiering for undervisningsføremål. Vi kan dermed føreta eventuelle justeringar av utvalet etter ei slik avklaring.

2.2 Undersøkjingsperioden

Det er gjort vedtak om at undersøkinga skal vare frå 1.2.81 til 31.1.82. Saman med dei aktuelle skolane skal alle vekene i denne tidsperioden utgjere utvalseiningane. Kvar skole i utvalet skal delta i til saman 7 veker der vekenummera er tilfeldig trekte. Vi oppnår dermed 1 400 (skole x veke) - observasjonar som skal danne grunnlaget for det endelege resultatet.

ESTIMERINGSPROSEDYRE FOR UNDERSØKING OM KOPIERING I SKOLEVERKET

1. Innleiing

Undersøkinga omfattar grunnskolane, dei videregående skolane og ulike fagskolar og spesialskolar. Undersøkinga blir utført i 1981 og er basert på eit stratumlotterisk utval på 200 skolar. Kvar skole i utvalet skal delta i til saman 7 veker der vekenummra er tilfeldig trekte. Dei 1 400 (skole x veke) observasjonane vil gi oss høve til å estimere omfanget av den kopieringa ved skolane som det skal betalast vederlag for og blir dessutan eit rimeleg grunnlag til å fastsetje fordelinga etter kopieringsart.

Ved å kombinere skoleslag med skolestorleik (talet på elevar) har vi konstruert 17 strata. I tabellen nedafor gir vi talet på skolar i kvart av dei 17 strata.

Skoleslag	Mindre enn 50	50-199	200-399	Over 400	I alt
Barne- skolar	934	874	495	162	2 465
Ungdoms- skolar	-	95	243	127	465
Videregående- skolar	150	178	151	139	618
Komb. barne og ungdoms- skolar	89	258	224		571
I alt	1 173	1 405	1 541		4 119

Fagskolane har vi delt i 2 strata; dei som har færre enn 100 elevar og dei som har 100 eller fleire elevar. I det minste stratumet er det 246 fagskolar og i det største 90 fagskolar. I det 17de og siste stratumet har vi 97 spesialskolar.

Dei 200 skolane i utvalet er fordelt på strata etter vurderingar som tek sikte på å få minst mogleg utvalsvarians på det endelege resultatet. Dette har gitt følgjande fordeling på dei 17 strata.

Storleik (talet på elevar)

Skoleslag	Mindre enn 50	50-199	200-399	Over 400	I alt
Barneskolar.....	7	8	20	15	50
Ungdomsskolar.....	-	5	20	15	40
Videregående skolar...	5	10	30	35	80
Komb. barne og ungdoms- skolar.....	2	3		5	10
I alt.....	14	26		140	180

Frå det minste fagskolestratumet har vi trekt 5 skolar og frå det største 10 skolar. Det siste stratumet er sett saman av 97 spesialskolar. Av desse er 5 trekt ut for å delta i undersøkinga.

Innafor kvart stratum har vi trekt ut det fastsette talet på skolar reint tilfeldig (dvs. alle skolane i eitt og same stratum får same trekkesannsyn). Trekkesannsyna i kvart av strata er gitt i følgjande tabell:

Storleik (talet på elevar)

Skoleslag	Mindre enn 50	50-99	100-199	200-399	Over 400
Fagskolar		5/246	1/9		
Barneskolar	7/934		4/437	4/99	5/54
Ungdomsskolar	-		1/19	20/243	15/127
Videregående skolar	1/30		10/178	30/151	35/139
Komb. barne og ungdomsskolar	2/89		1/86		5/224
Spesialskolar			5/97		

Undersøkningsperioden er avgrensa til tidsrommet 01.02.81 - 31.01.82. Dei 53 vekene for dette tidsrommet danner saman med dei aktuelle skolane utvalseiningane i undersøkinga. Kver av dei uttrekte skolane skal delta i 7 veker, der vekenummera er tilfeldig trekt.

2. Estimeringsprosedyre

Einingane i denne undersøkinga (skoleveke) er trekt i to trinn. Først trekker vi skolar og deretter for kvar skole 7 veker. Innafor kvart stratum trekker vi altså klynger av skoleveker ved ein to-trinns utvalsplan. Ved å gjere bruk av utvalsteorien for fleir-trinns trekking, skal vi finne fram til ein estimator for totalar og dessutan ein estimator for variansen til denne estimatoren.

La N_i og n_i vere talet på skolar frå respektive stratum i og fra utvalet for stratum i (N_i og n_i er gitt i dei to første tabellane i notatet).

Da er $\pi_i = n_i / N_i$ trekkesannsynet på første trinn for stratum i ,

$i=1,2,\dots,17$. π_i -ane er gitt i den siste av tabellane ovafor.

Sidan kvar skole skal vere med i 7 veker og undersøkingsperioden er avgrensa til 53 veker, blir trekksannsynet på andre trinn alltid $7/53$.

La X_{ijk} vere talet på kopiar (som det skal betalast vederlag for)

for skole j fra stratum i for undersøkingsveke k , $k=1,2,\dots,7$,
 $j=1,2,\dots,n_i$ og $i=1,2,\dots,17$. Da blir

$$(1) \quad \hat{a} = \frac{53}{7} \sum_{i=1}^{17} \frac{1}{\pi_i} \sum_{j=1}^{n_i} \sum_{k=1}^7 X_{ijk}$$

ein forventningsrett estimator for a , talet på kopiar som det skal betalast vederleg for.

La S_{1i}^2 og S_{2ij}^2 vere definert ved respektive

$$(2) \quad S_{1i}^2 = \frac{2809}{n_i - 1} \sum_{j=1}^{n_i} (\bar{X}_{.ij} - \bar{X}_{.i})^2$$

og

$$(3) \quad S_{2ij}^2 = \frac{1}{6} \sum_{k=1}^7 (X_{ijk} - \bar{X}_{.ij})^2$$

$$\text{der } \bar{X}_{.ij} = \frac{1}{7} \sum_{k=1}^7 X_{ijk} \text{ og } \bar{X}_{.i} = \frac{1}{7n_i} \sum_{j=1}^{n_i} \sum_{k=1}^7 X_{ijk} = \frac{1}{n_i} \sum_{j=1}^{n_i} \bar{X}_{.ij}$$

Teorem 6.2, Raji (1968) gir at

$$(4) \quad S_i^2 = \frac{N_i(N_i - n_i)}{n_i} S_{1i}^2 + \frac{2438 N_i}{7n_i} \sum_{j=1}^{n_i} S_{2ij}^2$$

er ein forventningsrett estimator for variansen til estimatoren

$$\hat{a}_i = \frac{53}{7\pi_i} \sum_{j=1}^{n_i} \sum_{k=1}^7 X_{ijk}, \text{ det estimerte talet på kopiar frå stratum } i$$

(som det skal belastast vederlag for). Følgeleg blir

$$(5) \quad S^2 = \sum_{i=1}^{17} S_i^2$$

$$\text{ein forventningsrett estimator for variansen til } \hat{a} = \sum_{i=1}^{17} \hat{a}_i$$

Frå (4) ser vi at variansen til \hat{a}_i (det estimerte talet på kopiar frå stratum i) er sett saman av to komponentar, der S_{1i}^2 gir uttrykk for variasjon mellom skolane i stratum i og $\sum_{j=1}^{n_i} S_{2ij}^2$ for variasjonen mellom veker i stratum i (S_{2ij}^2 informerer om sesongvariasjonar i kopieringsaktivitet for skole j frå stratum i).

Ved å erstatte X_{ijk} med X'_{ijk} (talet på kopierte teikningar for skole j fra stratum i for undersøkingsveke k), blir \hat{a} ein estimator for talet på kopierte teikningar. På tilsvarende måte kan vi bruke \hat{a} til å estimere dei andre aktuelle parametrane (totalane) for undersøkinga.

Referanse

Raj; D. (1968). Sampling Theory. McGraw-Hill, Inc. New York

STATISTISK SENTRALBYRA
 Intervjukontoret
 Postboks 8131 Dep, Oslo 1
 Tlf. (02) *41 38 20

Kol.
 Skole nr.

--	--	--	--

 1-4
 Uke nr.

--	--	--

 5-6
 Kopiering nr.

--	--	--

 7-9

Skolens navn _____

UNDERSØKELSE OM KOPIERING I SKOLEVERKET 1981/82

Individualskjema

Det fylles ut et skjema for hver kopiering

<p>1. KOPIERINGSGRUNNLAG, KILDE Sett kryss for ett svar</p> <p>1.1. Forlagsprodusert materiale Kol. 10-11</p> <p>a. Verk av opphavsmann død før 1925 01 ☐</p> <p>b. Skjønnlitterært verk av nålevende forfatter, eller forfatter død 1925 eller senere:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 70%;"></th> <th style="width: 15%; text-align: center;">Original- verk</th> <th style="width: 15%; text-align: center;">Samleverk- antologi</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Drama, skuespill</td> <td style="text-align: center;">02 ☐</td> <td style="text-align: center;">03 ☐</td> </tr> <tr> <td>Diktsamling</td> <td style="text-align: center;">04 ☐</td> <td style="text-align: center;">05 ☐</td> </tr> <tr> <td>Roman, novellesamling, samling kortprosa</td> <td style="text-align: center;">06 ☐</td> <td style="text-align: center;">07 ☐</td> </tr> <tr> <td>Barne- og ungdomslitteratur</td> <td style="text-align: center;">08 ☐</td> <td style="text-align: center;">09 ☐</td> </tr> <tr> <td>c. Noter, notesamling, notebok</td> <td></td> <td style="text-align: center;">10 ☐</td> </tr> <tr> <td>d. Sangbok, visebok</td> <td></td> <td style="text-align: center;">11 ☐</td> </tr> <tr> <td>e. Trykt undervisningsmaterieII:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Læreverk (grunnbok, oppgavesamling, lærervegledning)</td> <td></td> <td style="text-align: center;">12 ☐</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Arbeidshefte</td> <td></td> <td style="text-align: center;">13 ☐</td> </tr> <tr> <td>f. Faglitteratur:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Fagbok beregnet på annet enn undervisning i skole; saklitteratur (reportasjer, biografier, reiseskildringer, memoarer o.l.)</td> <td></td> <td style="text-align: center;">14 ☐</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Oppslagsbok, leksikon</td> <td></td> <td style="text-align: center;">15 ☐</td> </tr> <tr> <td>g. Dagspresse og periodisk presse:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Avis</td> <td></td> <td style="text-align: center;">16 ☐</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Ukeblad, månedsblad, tegneserieblad</td> <td></td> <td style="text-align: center;">17 ☐</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Tidsskrift med litterært, kunstnerisk eller allmennkulturelt innhold</td> <td></td> <td style="text-align: center;">18 ☐</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Fagpresse, blad for fag, yrke, næring og interesseområde</td> <td></td> <td style="text-align: center;">19 ☐</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Andre tidsskrifter</td> <td></td> <td style="text-align: center;">20 ☐</td> </tr> <tr> <td>h. Offentlig publikasjon, utredning o.l.</td> <td></td> <td style="text-align: center;">21 ☐</td> </tr> <tr> <td>i. Annet forlagsprodusert materiale (prospektkort, kart, brosjyrer, kataloger mv.)</td> <td></td> <td style="text-align: center;">22 ☐</td> </tr> <p>1.2. Egenprodusert materiale for undervisning 23 ☐</p> <p>1.3. Annet materiale for undervisning (f.eks. produsert av kolleger, elever, skolens vegledningstjeneste, eksamensoppgaver fra GSR og RVO o.l.) 24 ☐</p> <p>1.4. Materiale i forbindelse med administrasjon av skolen (f.eks. brev til foreldre) og alle andre kilder som ikke er nevnt ovenfor 25 ☐</p> <p>2. ER ORIGINALEN AV NORSK ELLER UTENLANDSK OPPRINNELSE? Kol. 12</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Norsk opprinnelse</td> <td style="text-align: center;">1 ☐</td> </tr> <tr> <td>Utenlandsk, bearbeidd event. arrangert av norsk opphavsmann</td> <td style="text-align: center;">2 ☐</td> </tr> <tr> <td>Utenlandsk, oversatt til norsk</td> <td style="text-align: center;">3 ☐</td> </tr> <tr> <td>Utenlandsk verk</td> <td style="text-align: center;">4 ☐</td> </tr> </table> </tbody></table>		Original- verk	Samleverk- antologi	Drama, skuespill	02 ☐	03 ☐	Diktsamling	04 ☐	05 ☐	Roman, novellesamling, samling kortprosa	06 ☐	07 ☐	Barne- og ungdomslitteratur	08 ☐	09 ☐	c. Noter, notesamling, notebok		10 ☐	d. Sangbok, visebok		11 ☐	e. Trykt undervisningsmaterieII:			Læreverk (grunnbok, oppgavesamling, lærervegledning)		12 ☐	Arbeidshefte		13 ☐	f. Faglitteratur:			Fagbok beregnet på annet enn undervisning i skole; saklitteratur (reportasjer, biografier, reiseskildringer, memoarer o.l.)		14 ☐	Oppslagsbok, leksikon		15 ☐	g. Dagspresse og periodisk presse:			Avis		16 ☐	Ukeblad, månedsblad, tegneserieblad		17 ☐	Tidsskrift med litterært, kunstnerisk eller allmennkulturelt innhold		18 ☐	Fagpresse, blad for fag, yrke, næring og interesseområde		19 ☐	Andre tidsskrifter		20 ☐	h. Offentlig publikasjon, utredning o.l.		21 ☐	i. Annet forlagsprodusert materiale (prospektkort, kart, brosjyrer, kataloger mv.)		22 ☐	Norsk opprinnelse	1 ☐	Utenlandsk, bearbeidd event. arrangert av norsk opphavsmann	2 ☐	Utenlandsk, oversatt til norsk	3 ☐	Utenlandsk verk	4 ☐	<p>3. FORDELING AV KOPIERINGSGRUNNLAGET ETTER TYPE STOFF</p> <p>Merk av nedenfor hvilke elementer (tekst, tegning, fotografi osv.) kopieringsgrunnlaget består av, og hvor stor del hvert element utgjør av totalen.</p> <p>Det kan settes flere kryss. Summen av andelene skal minst utgjøre 1 (4/4).</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2" style="text-align: left;">Type stoff</th> <th colspan="4" style="text-align: center;">Andel av total</th> <th rowspan="2" style="text-align: right;">Kode:</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">1/4</th> <th style="text-align: center;">1/2</th> <th style="text-align: center;">3/4</th> <th style="text-align: center;">4/4</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a. Drama, skuespill</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">13</td> </tr> <tr> <td>b. Dikt</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">14</td> </tr> <tr> <td>c. Skjønnlitterær prosa</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">15</td> </tr> <tr> <td>d. Læreboktekster, fagboktekster, oppgavetekster</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">16</td> </tr> <tr> <td>e. Lederartikler, nyhetskommentarer, nyheter, reportasjer</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">17</td> </tr> <tr> <td>f. Kronikker, andre artikler, annet stoff</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">18</td> </tr> <tr> <td>g. Anmeldelser (av billedkunst, litteratur, film, teater)</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">19</td> </tr> <tr> <td>h. Brosjyrer, annonser og annet</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">20</td> </tr> <tr> <td>i. Billedkunst (fotografi av maleri, grafikk, tegning, skulptur)</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">21</td> </tr> <tr> <td>j. Tegnete og malte illustrasjoner av ikke teknisk karakter</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">22</td> </tr> <tr> <td>k. Kunsthåndverk</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">23</td> </tr> <tr> <td>l. Fagtegninger (tekniske tegninger, grafiske framstillinger, kart, skjematiske tegninger, saksopplysende tegninger)</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">24</td> </tr> <tr> <td>m. Fotografi</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">25</td> </tr> <tr> <td>n. Noter</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">26</td> </tr> <tr> <td>o. Tabell (tallmessig framstilling)</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">27</td> </tr> <tr> <td>p. Tekst og tegning produsert ved skolen og all annen tekst som ikke er nevnt ovenfor</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: right;">28</td> </tr> </tbody> </table> <p>4. BRUKEN AV KOPIENE (sett kryss)</p> <p>Bruk til undervisning (inklusive vegledning av lærere) og fritidsaktiviteter i skolens regi Kol. 29</p> <p style="text-align: right;">1 ☐</p> <p>Annet bruk 2 ☐</p> <p style="text-align: right;">Kol. 30-31</p> <p>5. TALLET PÅ ORIGINALER, KOPIERINGSGRUNNLAG Kol. 32-34</p> <p style="text-align: right;">☐ ☐ ☐</p> <p>6. OPPLAG, ANTALL KOPIER AV HVER ORIGINAL Kol. 35-37</p> <p style="text-align: right;">☐ ☐ ☐</p> <p>7. ANTALL KOPIER I ALT</p> <p style="text-align: right;">☐ ☐ ☐</p>	Type stoff	Andel av total				Kode:	1/4	1/2	3/4	4/4	a. Drama, skuespill	☐	☐	☐	☐	13	b. Dikt	☐	☐	☐	☐	14	c. Skjønnlitterær prosa	☐	☐	☐	☐	15	d. Læreboktekster, fagboktekster, oppgavetekster	☐	☐	☐	☐	16	e. Lederartikler, nyhetskommentarer, nyheter, reportasjer	☐	☐	☐	☐	17	f. Kronikker, andre artikler, annet stoff	☐	☐	☐	☐	18	g. Anmeldelser (av billedkunst, litteratur, film, teater)	☐	☐	☐	☐	19	h. Brosjyrer, annonser og annet	☐	☐	☐	☐	20	i. Billedkunst (fotografi av maleri, grafikk, tegning, skulptur)	☐	☐	☐	☐	21	j. Tegnete og malte illustrasjoner av ikke teknisk karakter	☐	☐	☐	☐	22	k. Kunsthåndverk	☐	☐	☐	☐	23	l. Fagtegninger (tekniske tegninger, grafiske framstillinger, kart, skjematiske tegninger, saksopplysende tegninger)	☐	☐	☐	☐	24	m. Fotografi	☐	☐	☐	☐	25	n. Noter	☐	☐	☐	☐	26	o. Tabell (tallmessig framstilling)	☐	☐	☐	☐	27	p. Tekst og tegning produsert ved skolen og all annen tekst som ikke er nevnt ovenfor	☐	☐	☐	☐	28
	Original- verk	Samleverk- antologi																																																																																																																																																																																
Drama, skuespill	02 ☐	03 ☐																																																																																																																																																																																
Diktsamling	04 ☐	05 ☐																																																																																																																																																																																
Roman, novellesamling, samling kortprosa	06 ☐	07 ☐																																																																																																																																																																																
Barne- og ungdomslitteratur	08 ☐	09 ☐																																																																																																																																																																																
c. Noter, notesamling, notebok		10 ☐																																																																																																																																																																																
d. Sangbok, visebok		11 ☐																																																																																																																																																																																
e. Trykt undervisningsmaterieII:																																																																																																																																																																																		
Læreverk (grunnbok, oppgavesamling, lærervegledning)		12 ☐																																																																																																																																																																																
Arbeidshefte		13 ☐																																																																																																																																																																																
f. Faglitteratur:																																																																																																																																																																																		
Fagbok beregnet på annet enn undervisning i skole; saklitteratur (reportasjer, biografier, reiseskildringer, memoarer o.l.)		14 ☐																																																																																																																																																																																
Oppslagsbok, leksikon		15 ☐																																																																																																																																																																																
g. Dagspresse og periodisk presse:																																																																																																																																																																																		
Avis		16 ☐																																																																																																																																																																																
Ukeblad, månedsblad, tegneserieblad		17 ☐																																																																																																																																																																																
Tidsskrift med litterært, kunstnerisk eller allmennkulturelt innhold		18 ☐																																																																																																																																																																																
Fagpresse, blad for fag, yrke, næring og interesseområde		19 ☐																																																																																																																																																																																
Andre tidsskrifter		20 ☐																																																																																																																																																																																
h. Offentlig publikasjon, utredning o.l.		21 ☐																																																																																																																																																																																
i. Annet forlagsprodusert materiale (prospektkort, kart, brosjyrer, kataloger mv.)		22 ☐																																																																																																																																																																																
Norsk opprinnelse	1 ☐																																																																																																																																																																																	
Utenlandsk, bearbeidd event. arrangert av norsk opphavsmann	2 ☐																																																																																																																																																																																	
Utenlandsk, oversatt til norsk	3 ☐																																																																																																																																																																																	
Utenlandsk verk	4 ☐																																																																																																																																																																																	
Type stoff	Andel av total				Kode:																																																																																																																																																																													
	1/4	1/2	3/4	4/4																																																																																																																																																																														
a. Drama, skuespill	☐	☐	☐	☐	13																																																																																																																																																																													
b. Dikt	☐	☐	☐	☐	14																																																																																																																																																																													
c. Skjønnlitterær prosa	☐	☐	☐	☐	15																																																																																																																																																																													
d. Læreboktekster, fagboktekster, oppgavetekster	☐	☐	☐	☐	16																																																																																																																																																																													
e. Lederartikler, nyhetskommentarer, nyheter, reportasjer	☐	☐	☐	☐	17																																																																																																																																																																													
f. Kronikker, andre artikler, annet stoff	☐	☐	☐	☐	18																																																																																																																																																																													
g. Anmeldelser (av billedkunst, litteratur, film, teater)	☐	☐	☐	☐	19																																																																																																																																																																													
h. Brosjyrer, annonser og annet	☐	☐	☐	☐	20																																																																																																																																																																													
i. Billedkunst (fotografi av maleri, grafikk, tegning, skulptur)	☐	☐	☐	☐	21																																																																																																																																																																													
j. Tegnete og malte illustrasjoner av ikke teknisk karakter	☐	☐	☐	☐	22																																																																																																																																																																													
k. Kunsthåndverk	☐	☐	☐	☐	23																																																																																																																																																																													
l. Fagtegninger (tekniske tegninger, grafiske framstillinger, kart, skjematiske tegninger, saksopplysende tegninger)	☐	☐	☐	☐	24																																																																																																																																																																													
m. Fotografi	☐	☐	☐	☐	25																																																																																																																																																																													
n. Noter	☐	☐	☐	☐	26																																																																																																																																																																													
o. Tabell (tallmessig framstilling)	☐	☐	☐	☐	27																																																																																																																																																																													
p. Tekst og tegning produsert ved skolen og all annen tekst som ikke er nevnt ovenfor	☐	☐	☐	☐	28																																																																																																																																																																													

Statistisk Sentralbyrå
 Intervjukontoret
 Postboks 8131 Dep, Oslo 1
 Tlf. (02) * 41 38 20

Skolens navn: _____

Undersøkelse om kopiering i skoleverket 1981-82

SAMLESKJEMA

Det fylles ut en linje for hver kopiering. Se kodeliste på baksiden av skjemaet.

Skole nr.					Kol.
					1-4
Uke nr.					5-6
Ark nr.					7-8

Kopiering nr.	1. Kopieringsgrunnlag, kilde. Se kodeliste, pkt. 1.				2. Er originalen av norsk eller utenlandsk opprinnelse. Se kodeliste, pkt. 2.				3. Fordeling av kopieringsgrunnlaget etter type stoff, 4-deler. Skriv 1 for 1/4, 2 for 2/4, 3 for 3/4 og 4 for 4/4. Summen av andelen skal utgjøre minst 4 (4/4).														4. Bruken av kopiene. Se kodeliste, pkt. 4.		5. Tallet på originaler (A-4)	6. Antall kopier av hver original	7. Antall kopier i alt		
	Norsk opprinnelse	Utenlandsk bearbeidd/arrangert av norsk opphavsmann	Utenlandsk oversatt til norsk	Utenlandsk verk	Type stoff, forkortet tekst: Se kodeliste, pkt. 3.														Bruk til undervisn. (inkl. lærerveiledning) og fritidsaktiv.	Annet bruk									
					Drama	Dikt	Prosa	Lærebok	Lederartikler	Kronikker	Anmeldelser	Brosjyrer	Bil-lede-kunst	Illu-strasj-øner	Kunst-hånd-verk	Fag-teg-ninger	Foto-grafi	Noter			Tab-ler	Egen-prod.	1	2					
Skriv kodeverdi				Skriv antall 4-deler (sett ikke kryss i rubrikkene)														Sett kryss											
	1	2	3	4	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	1	2							
0																													
1																													
2																													
3																													
4																													
5																													
6																													
7																													
8																													
9																													

K O D E L I S T E

Pkt. 1

1. <u>Forlagsprodusert materiale</u>	
a. Verk av opphavsmann død før 1925	01
b. Skjønnlitterært verk av nålevende forfatter eller forfatter død 1925 eller senere:	
Drama, skuespill- orig.verk	02
- samleverk	03
Diktsamling ... - orig.verk	04
- samleverk	05
Roman, novellesamling, samling kortprosa - orig.verk	06
- samleverk	07
Barne- og ungdomslitteratur	
- orig.verk	08
- samleverk	09
c. Noter, notesamling, notebok	10
d. Sangbok, visebok	11
e. Trykt undervisningsmaterie- ll: Læreverk, (grunnbok, oppgavesamling, lærerveg- ledning)	12
Arbeidshefte	13
f. Faglitteratur:	
Fagbok beregnet på annet enn undervisning i skole; saklitteratur (reportasjer, biografier, reiseskildring- er, memoarer o.l.)	14
Oppslagsbok. leksikon	15
g. Dagspresse og periodisk presse:	
Avis	16
Ukeblad, månedsblad, tegne- serieblad	17
Tidsskrift med litterært, kunstnerisk eller allmenn- kulturelt innhold	18
Fagpresse, blad for fag, yrke, næring og interesse- område	19
Andre tidsskrifter	20
h. Offentlig publikasjon, ut- redning o.l.	21
i. Annet forlagsprodusert ma- teriale (prospektkort, kart, brosjyrer, kataloger mv.)	22

2. <u>Egenprodusert materiale for undervisning</u>	23
3. <u>Annet materiale for under- visning (f.eks. produsert av kolleger, elever, skolens vegledningstjeneste, eksamens- oppgaver fra GSR og RVO o.l.)</u> .	24
4. <u>Materiale i forbindelse med administrasjon av skolen (f.eks. brev til foreldre) og alle andre kilder som ikke er nevnt ovenfor</u>	25

Pkt. 2

Er originalen av norsk eller utenlandsk opprinnelse

	Kode
Norsk opprinnelse	1
Utenlandsk, bearbeidd event. arrangert av norsk opphavsmann	2
Utenlandsk, oversatt til norsk	3
Utenlandsk verk	4

Pkt. 3 Fordeling av kopieringsgrunnlaget etter type stoff

a. Drama, skuespill
b. Dikt
c. Skjønnlitterær prosa
d. Læreboktekster, fagboktekster, oppgavetekster
e. Lederartikler, nyhetskommentarer, nyheter, reportasjer
f. Kronikker, andre artikler, annet stoff
g. Anmeldelser, (av billedkunst, litteratur, film, teater)
h. Brosjyrer, annonser og annet
i. Billedkunst (fotografi av maleri, grafikk, tegning, skulptur)
j. Tegnede og malte illustrasjoner av ikke teknisk karakter
k. Kunsthåndverk
l. Fagtegninger (tekniske tegninger, grafiske framstillinger, kart, skjematisk tegninger, saksopplysende tegninger)
m. Fotografi
n. Noter
o. Tabell (tallmessig framstilling)
p. Tekst og tegning produsert ved skolen og all annen tekst som ikke er nevnt ovenfor

Pkt. 4

Bruken av kopiene

	Kode
Bruk til undervisning (inklusive vegledning av lærer) og fritidsaktiviteter i skolens regi	1
Annet bruk	2

UNDERSØKELSE OM KOPIERING I SKOLEVERKET 1981-82
SKJEMA/KODELISTE
VEILEDNING

Det krysses av på ett skjema eller fylles ut en linje (spalte) på kodeskjema for hver kopi. Dersom en kopiering består av flere ensartede sider, det vil si alle sidene er tatt fra samme kilde og inneholder samme type stoff, kan det fylles ut et skjema/en linje for alle disse ensartede sidene i kopieringen.

Skjema/punchegrunnlaget er delt i 7 punkter en skal i det følgende ta for seg disse punktene et for et.

PUNKT 1 KOPIERINGSGRUNNLAG, KILDE

For dette punktet skal der settes ett og bare ett kryss i en av rutene fra 01 - 25 på skjema eller et av tallene fra 01 - 25 i kolonne 10 - 11 i punchegrunnlaget.

1.1 - Forlagsprodusert materiale

Dersom originalen som er kopiert (kilden) helt eller delvis inneholder forlagsprodusert materiale skal det krysses av i en av rutene 01 - 22.

1.1.a - (Rute/tall 01) Verk av opphavsmann
død før 1925

Dette punktet nyttes bare når den forlagsproduserte delen av kilden, ikke har noen opphavsmann som er død i 1925 eller senere. Dette medfører at dersom det dreier seg om et samleverk der redaktøren ikke har vært død i 56 år eller et illustrert verk der illustratøren ikke har vært død i 56 år så skal dette punktet ikke nyttes selv om hovedopphavsmannen (forfatteren/komponisten) har vært død i 56 år. Dette medfører at nyutgitte verk som enten er illustrert eller er et samleverk ikke hører inn under dette punktet.

1.1.b. -- Skjønnlitterært verk av nålevende
forfatter eller forfatter død 1925
eller senere

02,03 Drama, skuespill.

Dersom kopieringsgrunnlaget omfatter tekster fra drama eller skuespill skal disse punktene brukes med det unntak som er nevnt nedenfor. Dersom dette drama/skuespill er tatt fra en kilde (bok) som bare inneholder dette skuespillet skal 02 brukes. Dersom skuespillet eller drama befant seg i et samleverk eller en antologi det vil si en bok som inneholder flere verker som er samlet av en eller annen redaktør så skal 03 brukes. NB. Dersom samleverket er beregnet på skolen (for eksempel lesebok) skal ikke 03 brukes men 12.

04,05 Diktsamling.

Dersom kopieringsgrunnlaget er et dikt som er hentet fra en samling av samme forfatter brukes 04. Dersom diktet er hentet fra en bok bestående av dikt fra flere forfattere eventuelt dikt og annen litteratur brukes 05 unntatt når den andre litteraturen også omfatter drama da brukes 03. Er imidlertid samleverket beregnet på bruk i skolen brukes 12. Dersom diktet som er kopiert er en integrert del av et prosaverk, brukes ikke 04 eller 05, men en av de øvrige postene under 1.1.

06,07 Roman, novellesamling, samling kortprosa. Dersom kopieringsgrunnlaget er hentet fra en roman, novellesamling med noveller fra en forfatter eller en samling kortprosa fra en forfatter brukes 06. Dersom den er hentet fra novellesamling med noveller fra flere forfattere eventuelt samling kortprosa hvor flere forfattere er representert, brukes 07. Inneholder antologien også diktsamlinger, brukes 05 og dersom den også inneholder drama brukes 03.

Er samleverket/antologien beregnet på skoleverket brukes 12.

08,09 Barne- og ungdomslitteratur

Dersom kopieringsgrunnlaget er hentet fra roman novellesamling eller samling kortprosa spesielt beregnet på barn og ungdom, brukes 08. Dreier det seg imidlertid om novellesamlinger beregnet på denne gruppen der flere forfattere er representert, brukes 09. Dersom antologien også inneholder dikt, brukes 05 og dersom den inneholder skuespill, brukes 03. Dreier det seg om samleverk eller en antologi beregnet på undervisning brukes 12.

1.1.c (10) - Noter, notesamling, notebok

Er kopieringsgrunnlaget hentet fra en kilde som bare inneholder noter brukes 10. Det samme gjelder dersom kilden har tittelen noter, notesamling selv om den inneholder tekst. Dette vil for eksempel gjelde en samling pianonoter selv om notebladene også inneholder sangtekster. Dersom det ikke fremgår klart av kildens tittel at det dreier seg om en notesamling skal 11 brukes dersom kilden omfatter både sangtekst og noter. Omfatter kilden annen tekst enn sangtekster for eksempel rettleiing av spill, omtale av komponister og lignende skal 12 eller 14 brukes.

1.1.d (11) - Sangbok, visebok

Dersom kilden/kopieringsgrunnlaget er hentet fra er en bok med sanger med tilhørende noter, brukes 11. Inneholder boken overhode ikke noter (og heller ikke annen tekst enn viser) brukes 04 eventuelt 05. Dersom kilden inneholder annen tekst enn viser, for eksempel instruksjoner i sang, musikkhistorie eller lignende brukes 12 eller 14.

1.1.e (12,13) - Trykt undervisningsmateriell

Dersom kopieringsgrunnlaget er hentet fra en kilde

som er beregnet på å bruke i undervisningssammenheng, brukes punkt 12. Dersom denne kilden også har felter for utfylling av elever brukes 13. Dersom det ikke fremkommer av kildens tittel eller det på annen måte er usikkert hvorvidt kilden er beregnet på skoleverket brukes 12 allikevel.

1.1.f. - Faglitteratur

14

Dersom kopieringsgrunnlaget er hentet fra fagbok beregnet på annet enn undervisning i skole eller saklitteratur slik som reportasjer, biografier, reiseskildringer eller lignende brukes 14.

15.

Dersom kilden er en oppslagsbok eller et leksikon - det vil si opplysninger ordnet alfabetisk etter stikkord, brukes 15.

1.1.g - Dagspresse og periodisk presse

16

Dersom kopieringsgrunnlaget er hentet fra en kilde som har karakter av avis eller tittel av avis brukes 16 selv om denne kilden ikke utkommer oftere enn

17

Ukeblad, månedsblad, tegneserieblad.

Dersom det dreier seg om en kilde som utkommer regelmessig og som er beregnet på allmennheten og har et variert innhold, men som ikke kan betegnes som avis, brukes 17.

18

Tidsskrift med litterært, kunstnerisk eller allmennkulturelt innhold.

Dersom det dreier seg om en kilde som utkommer periodisk og som gjennom sin tittel og innhold viser at det dreier seg om et ensartet innhold av forskjellig kulturell art, brukes 18.

19

Fagpresse, blad for fag, yrke, næring og interesseområde.

Dersom kilden gjennom sin tittel og sitt innhold viser at den er beregnet på et nærmere avgrenset publikum, brukes 19.

20 Andre tidsskrifter.

Dette punktet nyttes kun dersom det dreier seg om periodisk presse som man ikke kan henføre til 16, 17, 18 eller 19.

1.1.h. (21) - Offentlig publikasjon, utredning og lignende.

Dersom kopieringsgrunnlaget er hentet fra offentlig publikasjon, offentlige utredninger slik som NOU og lignende brukes 21. Dersom det ikke dreier seg om utredninger fra offentlige utredningsutvalg men fra enkeltpersoner slik som vitenskapelig arbeid og lignende brukes 14.

1.1.i (22) - Annet forlagsprodusert materiale

Dersom kopieringsgrunnlaget er hentet fra annet forlagsprodusert materiale enn anført ovenfor slik som prospektkort, brosjyrer, kataloger og lignende brukes 22.

1.2. (23) - Egenprodusert materiale for undervisning.

Dersom kopieringsgrunnlaget er et eget produsert materiale laget av den læreren som skal bruke det i sin undervisning brukes 23.

NB: Dersom dette egenproduserte materialet helt eller delvis inneholder kopier eller avskrift eller lignende av forlagsprodusert materiale brukes ikke 23, men en av punktene 01 - 22.

Er det flere slag forlagsprodusert materiale brukt i kopieringsgrunnlaget brukes den av 01 - 22 som gjelder det forlagsproduserte materialet som har størst andelen i kopieringsgrunnlaget.

Punkt 1.3 (24) Annet materiale for undervisning

Dersom kopieringsgrunnlaget er materiale laget til

undervisning av andre enn den læreren som bruker det brukes 24. NB: Det forutsettes også her at kopieringsgrunnlaget ikke inneholder avskrift eller kopier eller deler av forlagsprodusert materiale i så fall brukes 01 - 22.

1.4. (25) - Materiale i forbindelse med administrasjon ved skolen.

Er kopieringsgrunnlaget produsert på skolen uten bruk av forlagsprodusert materiale og ikke beregnet på undervisning, for eksempel brev til foreldrene, materiale til foreldre-/lærermøte og samarbeidsutvalgsmøte og lignende brukes 25.

PUNKT 2 ER ORIGINALEN AV NORSK ELLER UTENLANDSK OPPRINNELSE?

For dette punktet settes det også bare et kryss eventuelt et av tallene 1 - 4 i kolonne 12.

Norsk opprinnelse (1) Dersom kopieringsgrunnlaget er et verk med norsk opphavsmann og utgitt i Norge brukes 1. Det er ikke nødvendig at verket har norsk språkdrakt. Har verket flere opphavsmenn for eksempel en illustrert tekst eller en vise med noter må alle opphavsmennene være nordmenn for at 1 kunne brukes.

Utenlandsk, bearbeidet eventuelt arrangert av norsk opphavsmann (2)

Dersom et verk har flere opphavsmenn og minst en av dem er norsk, men ikke alle, brukes 2. Dette medfører at for eksempel komposisjon arrangert av nordmann, dikt gjendiktet fra utenlandsk av nordmann norsk tekst illustrert av utlending alle skal henvises til 2.

Utenlandsk oversatt til norsk (3)

Dersom kopieringsgrunnlaget er et utenlandsk verk direkte oversatt til norsk brukes 3. Dette medfører at 3 kun skal brukes ved tekster.

Utenlands verk (4)

Dersom et verk overhode ikke har norske opphavsmenn brukes 4.

Dersom det er tvil om nasjonaliteten til opphavsmennene og forfatternavnet ikke gir noen indikasjon på at det dreier seg om verk av utenlandsk opprinnelse kan en bruke 1 dersom verket er utgitt i Norge.

PUNKT 3 FORDELING AV KOPIERINGSGRUNNLAGET ETTER TYPE STOFF

For hvert kopieringsgrunnlag skal det anføres hva slags type stoff den inneholder av typene listet nedenfor fra a til p. For hver type stoff som eksisterer skal det anføres hvor stor del av kopieringsgrunnlaget som består av denne type stoff. Det kan settes kryss for flere typer eller tall fra 1 til 4 i flere av kolonnene fra 13 til 28. Summen av de andelene av type stoff som er angitt skal minst utgjøre 4/4. Alle typer stoff som finnes på kopieringsgrunnlaget skal angis med minst 1/4. Dette kan medføre at summen blir større enn 4/4. Dersom en kan fylle ut et skjema/en spalte fra flere sider (jf. innledningen) skal summen av andelen fortsatt bare være 4/4 (eller ev. noe mer) jf. punkt. 5.

Nedenfor skal en ta for seg de typer stoff som er angitt.

a) Drama, skuespill (kol. 13)

Dersom kopieringsgrunnlaget inneholder hele eller deler av et drama/skuespill (såvel replikkveksling som sceneanvisning), skal det avmerkes i denne kolonnen. Tekstdelen av operapartiturer hører hjemme her. Dette gjelder også scenebeskrivelser og sceneanvisninger for operaer, operetter eller

musicaler.

b) Dikt (kol. 14)

Dersom kopieringsgrunnlaget inneholder hele eller deler av dikt, sanger e.l. skal dette avmerkes ved å nytte kolonne 14. Dette gjelder naturligvis også selv om diktet er en integrert del av et prosaverk. Dersom en sang er tatt inn sammen med noter, slik at teksten står innimellom notene linjevis, anses teksten å være $1/3$ av den plass som noter og tekst utgjør til sammen. Andelen dikt skal også i slike tilfeller avrundes til nærmeste $1/4$. (F.eks. dersom halve siden i kopieringsgrunnlaget er noter med sangtekst innimellom, vil dette medføre at diktdelen er $1/6$ avrundet til $1/4$ mens notedelen er $2/6$ av hele siden, som også avrundes til $1/4$.)

c) Skjønnlitterær prosa (kol. 15)

Dersom kopieringsgrunnlaget inneholder tekst fra romaner, novellesamlinger, kortprosa e.l., anføres dette ved å nytte denne kolonnen. En gjør oppmerksom på at reiseskildringer og memoarer kan ha karakter av skjønnlitteratur, men dette skal allikevel føres på 16.

d) Læreboktekster, fagboktekster, oppgavetekster (kol. 16).

Når kopieringsgrunnlaget inneholder tekster som ikke er skjønnlitteratur, dikt eller drama fra lærebøker eller annet stoff spesielt beregnet på skoleverket, eller tekster fra faglitteratur, saklitteratur, oppslagsverker o.l., angis dette ved å nytte kolonne 16.

e), f) og g) (kol. 17, 18 og 19) Stoff fra dagspresse og periodisk presse

Inneholder kopieringsgrunnlaget stoff fra dagspresse og annen periodisk presse av typen lederartikler, nyhetskommentarer, reportasjer, innkjøpte nyheter o.l., angis dette ved å bruke kolonne 17. Er slikt stoff

kronikker, artikler o.l., angis dette ved å bruke kolonne 18. Anmeldelser av billedkunst, litteratur, film, teater o.l. fra dagspresse og periodisk presse, angis ved å nytte kolonne 19.

h) Brosjyrer, annonser og annet (kol. 20)

Inneholder kopieringsgrunnlaget stoff fra brosjyrer, annonser såvel fra dagspresse og periodisk presse som fra andre kilder, stoff fra offentlige publikasjoner, offentlige utredninger o.l. angis dette ved å nytte kolonne 20.

i) Billedkunst (kol. 21)

Dersom kopieringsgrunnlaget inneholder fotografi av maleri, grafikk, av tegninger, av skulpturer der en må anta at opphavsmannen er i live eller ikke har vært død i 56 år, angis dette ved å nytte kolonne 21.

j) Kunsthåndverk (kol. 22)

Når kopieringsgrunnlaget omfatter fotografi av kunsthåndverk, keramikk, vev m.m. der en må anta at opphavsmannen til kunsthåndverket er i live eller ikke har vært død i 56 år, angis dette ved å nytte kolonne 22.

k) Tegnete og malte illustrasjoner av ikke-teknisk karakter (kol. 23)

For kopieringsgrunnlag som er illustert av tegnete illustrasjoner som ikke må anses å være en teknisk tegning, klimatiske fremstillinger e.l., men som forventes å fylle et mer kunstnerisk formål angis dette ved å nytte kolonne 23.

l) Fagtegninger (kol. 24)

Er kopieringsgrunnlaget utstyrt med fagtegninger,

dvs. tekniske tegninger, grafiske fremstillinger, kart, skjematiske tegninger, saksopplysende tegninger o.l. som er frittstående eller som må ansees å være en utdyping eller støtte til en eventuell tekst, angis dette ved å nytte kolonne 24.

m) Fotografi (kol. 25)

Omfatter kopieringsgrunnlaget fotografi der objektet i seg selv ikke er belagt med opphavsrett, f.eks. fotografi av natur, av bygninger og mennesker eller av billedkunst eller kunsthåndverk der opphavsmann har vært død i mer enn 56 år, angis dette ved å nytte kolonne 25.

n) Noter (kol. 26)

For kopieringsgrunnlag som inneholder noter, angis dette ved å nytte kolonne 26. Når det gjelder kopieringsgrunnlag som inneholder både noter og tekst på en slik måte at teksten står inniblant notene, vises til kommentarene under b).

o) Tabell (kol. 27)

Omfatter kopieringsgrunnlaget en tabularisk fremstilling av tall, angis dette ved å nytte kolonne 27. Tabulariske fremstillinger av tekst vil til vanlig henhøre under punkt b).

p) Tekst og tegning produsert ved skolen (kol.28)

Dersom deler av kopieringsgrunnlaget er produsert ved skolen eller ved skolens veiledningstjeneste, angis dette ved å nytte kolonne 28. Avskrifter av tekst produsert av andre anses ikke for å være produsert ved skolen. Omfatter kopieringsgrunnlaget slike avskrifter, skal dette angis ved å nytte et av punktene ovenfor.

PUNKT 4 BRUKEN AV KOPIENE

Bruken av kopiene angis ved å sette kryss i en av rutene under kolonne 29 i skjemaet eller et 1-tall eller 2-tall i kolonnen i punchegrunnlaget. Til vanlig skal det settes kryss i første rute eller et 1-tall. Bare i de tilfellene der en vet at kopiene skal nyttes til annet enn vanlige undervisningsaktiviteter eller fritidsaktiviteter i skolens regi, skal dette angis ved å nytte rute 2. Det vil si at hvis kopiene skal brukes til generelle orienteringer til foreldre eller andre eller til orientering av lærerne som ikke må ansees for å være veiledning eller til fritidsaktiviteter utenom skolens regi, angis dette ved å bruke 2-tallet. Likeledes skal en nytte 2 dersom kopiene er til privat bruk eller til bruk utenom skolen overhodet.

PUNKT 5 TALLET PÅ ORIGINALER KOPIERINGSGRUNNLAG

Dersom flere originaler kan føres på samme skjema eller i samme spalte, angis antall originaler her. Dersom en kopi (av A4-format) inneholder mer enn 1 originalsider, f.eks. en bokside, ansees dette for å være to originaler for hver A4 side som inneholder mer enn 1 bokside. Dersom kopieringsgrunnlaget er en sammenklipping fra flere originalsider men ingen av disse er en bokside eller mer, ansees hver slik A4 side for å være en side.

PUNKT 6 OPPLAG ANTALL KOPIER AV HVER ORIGINAL

Her angis det opplaget som er påført ekstrakopien, dvs. antall kopier eksklusive ekstrakopien.

PUNKT 7 ANTALL KOPIER I ALT

Her angis det antall kopier som er tatt inklusive ekstrakopien som omfattes av dette skjema eller denne spalten. Summen av disse tallene skal i en uke stemme

med f.eks. en telling som en maskin med telleverk viser er foretatt på maskin. Ansees en del av de kopiene som er foretatt i løpet av en undersøkelsesuke å være makulatur, dvs. ikke bli anført på noe skjema, skal dette angis særskilt sammen med de skjemaene som sendes inn for uken.

NB! Antallet angitt under dette punktet vil til vanlig ikke være lik produktet av antallet angitt under punkt 5 og antallet angitt under punkt 6.

FORENKLING I UTFYLLINGEN AV SKJEMA

Fra og med uke 11 kan det fylles ut ett skjema for all kopiering av egenprodusert materiale i tellingsuken (se skjemaets punkt 1.2 rute 23).

Likedan kan det fylles ut ett skjema for all kopiering av materiale i forbindelse med administrasjon o.l. i tellingsuken (se skjemaets punkt 1.4 rute 25).

På disse samlingsskjema skal i del 2 krysses av i rute 1 og i del 3 krysses av for 4/4 i rute 28.

I del 5 skal det føres opp antall originalsider (regnet i A4-sider) og i del 7 skal det føres opp det antall ark (i A4 format) som er gått med totalt til disse kopieringene som omfattes av skjemaet. (innkludert eventuelle ekstrakopier). I del 6 føres opp tallet i del 7 dividert med tallet i del 5 avrundet til nærmeste hele tall.

Det er ikke nødvendig å sende med ekstrakopiene sammen med disse samlingsskjema.

En slik forenkling krever særlig påpasselighet når det gjelder ikke å ta med kopiering av beskyttede verk inn under 1.2 og 1.4.

Jnr. 4118 Sk 80

Oslo, den 25. september 1980

Kopiering av opphavsrettslig beskyttet verk av norske opphavsmenn til bruk i undervisning.

Opphavsretten er regulert i lov av 12. mai 1961 om opphavsrett til åndsverk m.v. og lov av 17. juni 1960 om rett til fotografi. Lovene gir med begrensede unntak opphavsmannen enerett til å råde over åndsverket ved å fremstille eksemplarer av det og ved å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten.

Slik rett gjelder så lenge den som har skapt teksten, notene eller bildet, er i live. Det samme gjelder idag i 56 år etter utløpet av opphavsmannens dødsår, for fotografier i 15 år etter fotografens siste leveår.

Ved avtale mellom staten og rettighetshavernes organisasjoner av 30. april 1980 er det mot *vederlag* gitt tillatelse til kopiering i undervisningsvirksomhet etter nærmere regler i avtalen. Kopi av avtalen følger vedlagt.

Tillatelsen til å kopiere etter avtalen har skoler og undervisningsorganer som er angitt i paragraf 1 i avtalen. Avtalen gjelder ikke førskoler så som musikkbarnehager, private musikkskoler og andre private skoler uten statsstøtte. Den gjelder heller ikke høgskoler og universitet. Dette område vil det bli forhandlet særskilt om. Tillatelsen gjelder bare undervisningsformål og gjelder ikke kopiering til frivillige organisasjoner så som skolekorps og skolekor og tilsvarende.

Tillatelsen er gitt skoler og undervisningsorganer. Dette medfører at disse er ansvarlige for at kopiering skjer i henhold til avtalen. Det er i avtalen gitt regler som begrenser den kopiering som kan finne sted, og disse regler må følges.

Det er presisert at avtalen ikke hjemler kopiering på pedagogiske sentra, kommunale trykningssentraler o.l. selv om kopiene skal brukes til undervisningsformål, jf. paragraf 5.

Kopieringstillatelsen er gitt for at skolene, når det er rimelig, skal kunne supplere læremidlene elevene har tilgang til, men det er ikke hensikten at kopiering skal erstatte innkjøp av læremidler og fagbøker som det er naturlig at elevene har tilgang til. Innkjøp av forlagsproduserte læremidler bør være hovedregelen og kopiering bare et supplement. I avtalen er det tatt inn bestemmelser

med henblikk på å regulere dette. Det vises særlig til paragrafene 8, 9, 10, 11 og 12.

Avtalen gir heller ikke mulighet for å bygge opp læremidler til bruk for flere lærere eller bruk over flere år ved hjelp av kopier av beskyttet materiale (jf. paragraf 7). På den annen side har rettighetshaverne, slik det framgår av paragraf 13, stilt seg velvillige til å kunne gi individuelle tillatelser til kopiering utover avtalen der hvor det ikke er tilgjengelige forlagsproduserte læremidler.

Av hver kopi som deles ut skal det framgå hvem som er opphavsmann, verkets tittel, og den kilden det er hentet fra, se paragraf 14.

Det er videre en forutsetning at kopieringen og bruken av kopiene ikke skjer på en måte eller i en sammenheng som er krenkende for opphavsmannens litterære, vitenskapelige eller kunstneriske anseelse eller egenart eller for verkets anseelse eller egenart. Slik kopiering eller bruk av kopiene vil være i strid med åndsverklovens paragraf 3 og fotografilovens paragraf 2.

Lærere og personale for øvrig som kan tenkes å nytte den rettighet denne avtalen gir, skal informeres om avtalens innhold. I og med at tillatelsen er gitt den enkelte skole, er det skolen og særlig dens ledelse som er ansvarlig for at bestemmelsen i avtalen blir overholdt. Vi viser til paragraf 16 og 17 i avtalen. Dette rundskriv med bilag sendes i 3 eksemplarer til hver skole. Flere eksemplarer kan bestilles i Statens trykksakekspedisjon.

Vedlagt oversendes også 3 stk. plakater beregnet til oppslag på skolen. Plakaten skal slås opp i nærheten av kopieringsmaskin og på lærerrom.

Det er avtalt å gjennomføre stikkprøver ved skolen for å anslå kopieringsomfanget det skal betales for. De skolene som skal delta i slike tellinger vil bli tilskrevet særskilt, og det er en forutsetning for avtalen at disse skoler deltar i undersøkelsene (§ 18).

Vederlaget for den kopiering som skjer i samsvar med avtalen utredes av staten.

Etter fullmakt
Johan Bjørge

Rolf Hekneby

KOPIERING I UNDERVISNINGSVIRKSOMHET

Opphavsretten er regulert av åndsverkloven og fotografiloven. Gjennom avtale av 30. april 1980 mellom rettighetshavernes organisasjoner og staten er det nå gitt adgang til en viss kopiering av beskyttede verk i undervisningsvirksomhet.

Avtalen gir tillatelse til kopiering av verk av norske opphavsmenn etter følgende hovedregler:

1. Kopiering kan som hovedregel bare skje på skolens eget utstyr (jfr. avtalens § 5). Kopiene kan bare brukes i skolens egen undervisning. Kopier skal ikke samles inn for å overlates til andre lærere for deres undervisning. Kopier skal heller ikke lagres for bruk i seinere skoleår (§ 7).
2. Fra forlagsproduserte publikasjoner kan det som hovedregel kopieres inntil 10% av publikasjonen, dog ikke mer enn 20 sider. Fra skjønnlitterære tekster kan det likevel kopieres en hel novelle, ett helt kapittel (eller liknende avsnitt) av roman, eller en hel scene fra skuespill (§ 9).
3. Fra noter, notesamlinger, sangbøker og diktsamlinger kan det bare kopieres inntil 10 sider (§ 9).
4. Noter kan *ikke* kopieres for framføring for andre enn skolens ansatte, elever og deres foreldre eller foresatte (§ 11 c).
5. Fra engangsmateriale, blankett- og tabellsamlinger utarbeidet for undervisningsformål kan det *ikke* kopieres (§ 11, a og b).
6. Fra brosjyrer, aviser, fagpresse, ukeblader o.l. kan det kopieres uten omfangsbegrensning (§ 10).

Begrensningene under pkt. 2–5 gjelder ikke for kopiering til bruk ved eksamener, heldagsprøver eller andre fellesprøver (§ 12).

Alle kopier som deles ut skal være påført opphavsmann, verkets tittel og kilde (§ 14).

Lærere og andre som foretar kopiering flere ganger gjennom året bør sette seg inn i den avtale som er inngått. Det henvises til rundskriv F-129/80 med vedlegg.

DET KONGELIGE KIRKE- OG UNDERVISNINGSDEPARTEMENT

KONTOR: AKERSGT. 42 - TLF.: 11 90 90 - RIKS- OG FJERNVALG TLF.: (02) 41 90 10 - TELEX: 17241 NSBP N
POSTADRESSE: POSTBOKS 8119., OSLO 1

Til kontaktpersonen ved

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

627 Sk 3 81 RH:MBM

4.2.1981

GJENNOMFØRING AV UNDERSØKELSE AV OMFANGET AV KOPIERING
I SKOLEVERKET
REGISTRERING AV KOPIERING SKJEMA OG VEILEDNING TIL
SKJEMA

Registrering av stordias (transparenter) og smådias
(diapositiver).

Stordias og smådias skal registreres på henholdsvis på rødt og blått skjema den første gangen dias tas i bruk i skolen når dette skjer i tidsrommet 9. februar 1981 til 7. februar 1982. Vedrørende utfylling av skjema se nedenfor under registrering av papirkopier.

Denne registrering av stordias og smådias skal bare finne sted dersom disse er produsert ved avfotografering eller kopiering av vernede verk som er utgitt. Dette vil for eksempel gjelde når transparenten eller diapositiven er produsert ved avfotografering eller kopiering fra bøker og lignende.

NB registreringen skal ikke finne sted når transparenten eller diapositiven er innkjøpt ferdig.

./.

Vedlagt følger en plakat til oppslag på lærerværelset for å minne lærerne på at stordias og smådias skal registreres første gang de brukes i skolen. Vennligst fyll ut med kontaktpersonens navn på denne plakaten.

Registrering av papirkopier, det vil si kopier laget med vanlig kopieringsmaskin eller dupliseringsmaskin.

I de 7 utplukkede uker i 1981 og 1982 skal skolen registrere all kopiering som foretas på papir. Dette gjelder både kopiering av vernede verk og kopiering av ikke vernede verk.

Registreringen foregår ved at det tas en ekstra kopi hver gang det kopieres i de angjeldende uker. Uken skal markeres

overfor lærerne ved oppslag av vedlagte plakat og utplassering av kurv til ekstra kopier ved hver kopieringsmaskin.

Ekstrakopiene skal påføres antall kopier tatt (eksklusive ekstra kopien) og initialene til den som tar kopien eventuelt den som skal bruke kopien. (Dersom en lærer ber en kontorassistent eller kollega om å ta en kopi for seg skal lærerens initialer påføres kopien.) Vi ber om at De som kontaktperson minner lærerne på dette.

Vi ber også om at lærerne blir minnet på om at kopier tatt av vernede verk skal påføres opphavsmannen, verkets tittel og kildens tittel. Plakat for å minne lærerne om dette følger vedlagt til oppslag ved kopieringsmaskinene.

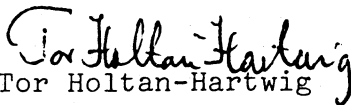
Det vil fra Kirke- og undervisningsdepartementets side bli utsendt påminning til dere forut for hver av de utplukkede ukene. Sammen med påminningen vil det følge en ferdig utfylt plakat.

Med utgangspunkt i ekstrakopiene skal hvitt skjema fylles ut. Skjema og veiledning til utfyllingen følger vedlagt. Det vises til samme veiledning når det gjelder utfylling av blått og rødt skjema som for øvrig med unntak av fargen er identisk med det hvite skjema.

Deres skole er tildelt nr . Dette skal påføres alle skjema fra Dem.

På kurset vil skjema og veiledning bli gjennomgått. Der vil det også bli utdelt flere skjema om ønskelig og det vil bli anledning til å bytte ut plakater og oppslag på bokmål til tilsvarende med nynorsk tekst dersom dette er ønskelig. Endelig vil det befinne seg et visst lager av det tilsendte materialet dersom noen ønsker å supplere og ellers fornye dette.

Etter fullmakt

Tor Holtan-Hartwig

Rolf Hekneby

NOTABENE!

FRA OG MED:

MANDAG

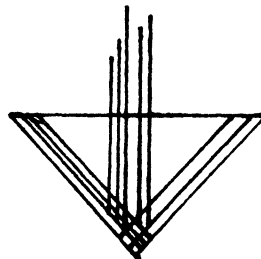
TIL OG MED:

SØNDAG

SKAL DET TAS EN EKSTRA KOPİ AV ALLE KOPIER SOM BLIR TATT.

EKSTRAKOPIEN SKAL PÅFØRES ANTALL KOPIER SOM ER TATT OG INITIALENE TIL DEN SOM SKAL BRUKE KOPİENE

EKSTRA KOPIER LEGGES I KURVEN

Trykt 1982

- Nr. 82/24 Frode Brunvoll og Jan Chr. Jørgensen: Metoder for framskriving av fiskeflåtens kostnader Sidetall 57 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1818-7
- 82/25 Erik Biørn: Kvantifisering av konjunkturbarometerinformasjon Sidetall 67
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1809-8
- 82/26 Audun Rosland og Asbjørn Aaheim: Energireserver Sidetall 40 Pris kr 15,00
ISBN 82-537-1814-4
- 82/27 Aktuelle skattetall 1982 Current Tax Data Sidetall 47 Pris kr 10,00
ISBN 82-537-1822-5
- 82/28 Arne Øien: Statistisk Sentralbyrå Perspektiv for 1980-årene Central Bureau of
Statistics Perspectives for the 1980s Sidetall 40 Pris kr 15,00
ISBN 82-537-1826-8
- 82/30 Referansearkiv for naturressurs- og forurensningsdata: Arealoppgaver i
sentralforvaltningen Sidetall 132 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1838-1
- 82/31 Eva Ivås og Kjell Roland: MODIS IV Detaljerte virkningstabeller for 1981
Sidetall 271 Pris kr 20,00 ISBN 82-537-1840-3
- 82/33 Undersøkelse om kopiering i skoleverket 1981/82 Sidetall 58 Pris kr 10,00
ISBN 82-537-1855-1

Pris kr 10,00

Publikasjonen utgis i kommisjon hos H. Aschehoug & Co. og
Universitetsforlaget, Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.

ISBN 82-537-1855-1
ISSN 0332-8422